

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torež zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 47.

V Ptuj v nedeljo dne 24. novembra 1912.

XIII. letnik.

Vojna na Balkanu.

Položaj na bojiščih. — Turške zmage pri Tšataldži. — Adrianopol in Skutari še nepremagana. — Preprič za Saloniki. — Kolera in kuga. — Premirje? — Srbska izzivanja Avstrije. —

Zgodovinske dneve živimo in vsa Evropa stoji pod vplivom tihe groze. Kajti vsak hip se začne velikanski požar, ki bi lahko lice vsega sveta spremenil.

Vojna na Balkanu je v glavnih potezih končana. Srbi so zavzeli Monastir, ko je okroglo 40.000 Turkov mesto zapustilo. Črnogorci ne morejo ničesar proti trdnjavi Skutari storiti; zamán se zaletavajo v zidovje in hrabra posadka jih pošilja vedno zopet s krvavimi glavami nazaj. Istotako stoji stvar s trdnjavo Adrianopol, katero oblegajo Bulgari doslej brezuspešno. Grki so sicer zasedli Soloniki, a veliko vprašanje je, če jim bo to trgovsko mesto ostalo. Prišlo je že do hudih preprič z Grki in Bulgari. Na liniji Tšataldža se pripravljajo zdaj zadnji velikanski boji med Turki in Bulgari, katere le kolera in kuga motita. Poročila pravijo, da je bulgarska armada že hudo opešana in da vsled tega ni čuda, ako dosežejo zdaj zopet okrepani Turki uspeh za uspehom. O bulgarskem zasedanju Konstantinopla ni več govora, to mesto ostane gotovo turško. Turški odposlanci se baje že pogajajo z onimi balkanskimi državami, da se sklene premirje (Waffenstillstand), katerega so vsi potrebni in kateremu bi bržkone splošni mir sledil.

Medtem pa se je uresničilo naše proročanje, ki smo ga izustili takoj začetkom vojske: s porazom Turčije prišla je Avstro-Ogrskavjako nevarni položaj. Staro sovraštvo Srbije je zopet vskipelo in se šopiri, podpihano od Rusije, proti monarhiji. Prišlo je tako daleč, da se Srbi ne držijo določb mednarodnega prava, da napadajo, zapirajo in baje tudi pobijajo c. kr. konzule. Avstrija je odločno nastopila

in — kakor pravijo zadnja poročila — z uspehom, kajti Srbija se je v konzulskem vprašanju pokorila naši zahtevi. S tem seveda še ni rečeno, da bi bil ves položaj rešen; nasprotno je stvar le zavlečena in glavne preprične točke (srbski pristan v Adriji, neodvisna Albanija) pridejo šele do razprave. Avstrija mora biti kot vevlast na vse pripravljena in cesarjeva beseda mora veljati: „Alles kann man sich doch nicht gefallen lassen!“

Srbija preganja avstrijske konzule.

Po mednarodnem pravu so zastopniki posameznih držav v inozemstvu (konzuli) nedotakljivi in celo napol divji narodi se temu že pokorijo. Srbi pa v svoji nerazumni predrznosti tega ne poznajo. Nasprotno so pričeli preganjati c. kr. avstro-ogrške konzule. To je v tem hipu najhujša vest in to mora dovesti do vojne, ako ne bi dala Srbija polno zadoščenje.

Avstro-ogrski konzul v Mitrovici pl. Tahy je pribežal v Budimpešto. Moral je iz Mitrovice pobegniti, ker ga je držala srbska vojaška oblast zaprtega. Vzrok je ta, da je pl. Tahy opazoval zverinska zlodejstva Srbov nad Albanci. Srbi se boje evropske javnosti in so konzulu hoteli usta zamašiti. A kakor rečeno se mu je posrečilo pobegniti.

Še hujši je slučaj c. k. avstrijskega konzula Prohaska v Prizrendu. Od 23. oktobra se o tem konzulu ničesar natančnega ne ve, naša vlada ni več v nobeni zvezi z njim in splošno se sodi, da je bil zastopnik Avstrije v Prizrendu od Srbov

umorjen. Poročila pravijo: Srbska armada pod generalom Živkovičem je imela na Crnojevi Planini hude boje z Albanci. Vsled srbskih mašinskih pušk, ki so cele vrste Albancev pokosile, morali so se ti proti Prizrendu umakniti. Pa tudi srbska armada je imela grozne izgube. Srbi so na potu v Prizrend vse albanske vasi zažgali. V krvavem boju so Srbi končno Prizrend zasedli. Mesto šteje 36.000 albanskih in 5000 srbskih prebivalcev. Vojaki so takoj v hiše udrl in pričeli ropati. Na poslopju avstro-ogrškega konzulata je vihrala naša zastava. Mnogo bolj-ših Albancev je z ženami in otroci v to poslopje pobegnilo. Srbski vojaki pa so proti mednarodnem pravu udrl v avstro-ogrski konzulat, raztrgali avstrijsko zastavo, postrelili konzulove služabnike in pomorili z bajoneti albanske begunce. Potem so oropali vse konzulove spise, konzula Prohaska pa odgnali. Od tega časa nima naša vlada nobenega sledu od konzula več. Druga poročila zopet pravijo, da je bil avstrijski konzul težko ranjen, da pa še živi. Potrjena še ni nobena vest.

Avstrijska vlada je z neverjetno potrpežljivostjo dan za dnevom na poročila čakala. Ko bi se to kaki drugi državi zgodilo, bila bi drugi dan vojska napovedana. Avstriji pa se pustimo od te roparske druhal vse dopasti. Končno je dobila naša vlada od srbske odgovor, da srbski general ne pusti pisem čez mejo. Avstrija je nato zahtevala, da naj pustijo posebnega odposlanca v Prizrend, da zadevo preišče. Tudi to so Srbi odklonili. Zdaj šele je naša vlada energično pojasnilo in odgovor zah-

Drži se zemlje!

Pripovedka, maloruski spisal Andrej Veretelnik.
(Posl. Podravski.)
(1. nadaljevanje.)

Nevolja in nepriljudnost Ivanova se je odbijala tudi na njegovi ženi in otrocih. V hiši je postalo otožno uprav kakor po pogrebu.

»Ej, hm«, je rekla enkrat žena Ivanova sosedu Kostu, »odkar se je nastanil Fric poleg nas, se je pri nas vse spremenilo. Otroci niso več veseli, marveč so jeli boleti ter postali nekako rumeni. Moj Ivan je tudi postal takšen kakor bi ga vzel s križa. Od vseh se mi zdi, da niso več zdravi in da jim nečesa manjka. Ivan je neprestano otožen in niti besedice ne spregovori. Pa tudi meni sami je postalo nekako težko. Naj reče kdo kar hoče, jaz bom vendar vedno trdila svojo: Tujec nam je bil to naredil ...«

Kostova žena je to zaslislala ter ji odvrnila: »Ne, boča! Ne žalite Boga. Fric tega ni kriv. Vaš mož tako žaluje za zemljiščem, ki bi ga bil lahko kupil, pa ga le ni. Bog daj, da sčasoma pozabi na to in da znovič postane v hiši veselejši ...«

»Bog daj, da bi bilo tako, kakor pravite, najsi tudi se mi zdi, da nam je tujec to naredil ...«

III.

Pozno na jesen se je Fric nastanil z rodbino v

novi hiši. Po zimi je prebil Ivan z ženo ter z otroci v miru. Ni ga bilo povoda do nikake nesloge s Fricem. Ivan je postal za toliko veselejši, da se je že nehal bati Frica in njegove rodbine.

V pomladi se je pričelo delo. Ivan je oral in sejnal na polju, njegova žena pa je kopala ter sadila na vrtu. Opoldne se je vrnil Ivan s polja. Že pri vratih mu pride naproti žena ter mu reče:

»Poslušaj me, človek! Pojdi vendar enkrat k temu tujcu ter mu reci, naj strahuje nekoliko svoje kokoši, ako ne, pa mu jih pobijem. Le poglej, koliko škode so mi naredile. Sadike še pridno ne poženo, a one jih že ugonobé. Ko stopim za trenutek v hišo, najdem potem vse polno Fricovih kokoši na svojih gredah. Vsa zbežana sem rudi tega.«

Ivan odide k Fricu.

»A kaj, ali mar jaz svoje kokoši nalašč pošiljam, ali mar naj čuvam tvoje grede?«

»Pa ti jih pobijem«, reče Ivan.

»Daj, le poskusi!« zakriči Fric.

»Pa poskusim«, zarohni jezno Ivan, ki že itak ni mogel odpustiti Fricu tega, da je bil kupil zemljišča.

Ivan je prišel k vrtu in ondi videl celo jato Fricovih kokoši. Ravnokoli so razkopavale gredice. Ivan vzame v roke palico ter jo zaluča s vso močjo med oblastne kokoši. Tri kokoši ubije kakor bi trenil, ostale pa so se razprašile.

Ivan je pobral kokoši ter jih pometal preko plotu na Fricovo dvorišče, sam pa je šel popravljati grede.

Med tem je nastal na dvorišču pri Fricu velik krič. Fricova žena je pritekla ven na ulico, kazala ljudem ubite kokoši ter pri tem kričala na vse grlo:

»Nasilje, ljudje, pomagajte! Hudoben Ivan je prišel k meni ter mi pobil kokoši. On celo mene ubije. Pomagajte, kateri verujete v Boga ...«

Ljudje so privleli skupaj in Fricovka je kričala še dalje. Naposled je stekla k Ivanovi koči ter mu zmetala pobite kokoši v okno.

Šipe so požvenketale, v koči pa so zakričali prestrašeni otroci z ne svojimi glasovi ter kakor bi trenil stekli proti durim.

Ivan pride z vrta.

Prestrašeni otroci so jeli bežati k njemu, razjarjena Fricova žena pa jame metati vanj in otroke gručice prsti.

»Ti, pobijalec!« ga piči Fricovka nalik kači ter se pogrozi Ivanu s pestjo.

»Eh, ti čarovnica!« zakriči Ivan ter pograbi Fricovko za roko. Fricovka zavpije s takšnim presunljivim glasom, da so vsi strepelati. Črez trenutek prideže tudi Fric s svojimi otroci, a prihitela je tudi Ivanova žena. In vsi so se zliži skupaj v eno skupino. Poprijevši se drug z drugim, so se srdito pretepavali. Precej dolgo je trajal ravs in kavs.

Nakrat pa sta se iz te skupine ločila Ivan in Fric. Držala sta drug drugega za roke te se tako vodila semtertje. Hotela sta drug drugega vreči ob tla. Imela sta raztrgane srajce, v obraz sta bila nabuhla in krvava.

tevala. Ako bi ta odgovor ne bil dovoljen, morala bi Avstrija Srbiji ultimatum predložiti. Tako stoji v tem hipu stvar. Srbsko počenjanje oboja danes ves civilizirani svet in po celi Evropi je izgubila Srbija hipoma vse simpatije.

— V zadnjem hipu je Srbijo vendar pamet srečala, vsaj v tem vprašanju. Na odločno zahtevo naše vlade je Srbija padla na trebuh in dovolila, da odpotuje posebni avstrijski poslanik konzul Edl v Prizrend in preišče tam celo nesrečno zadevo s konzulom Prohasko. Prohaska baje vendar ni mrtev. Za vsako krivico, ki jo bode preiskava dognala, dati bode morala Srbija polno zadoščenje. Ta preiskava bode šele čez par dni ali celo tednov končana.

Srbija se omika?

Med avstrijskimi zahtevami je glavna tudi ta, da Srbija v Adriji ne sme dobiti pristanišča. Zastopniki trozveze (Avstro-Ogrske, Nemčije in Italije), ki je popolnoma edina, so v tem oziru na srbskega ministra Pasiča stavili primerno vprašanje. Pasič pa se je mugal in zviljal ter je končno rekel, da se to vprašanje zdaj še ne more rešiti, češ da mora biti preje srbsko-turška vojna končana. — S tem odgovorom seveda Avstrija ni in ne more biti zadovoljna. Zato je podala potem drugo oostrejšje vprašanje, na katerega zahteva takojšnji jasni odgovor. S takim zavlačenjem perečih vprašanj hoče Srbija seveda le čas dobiti, da zbere svojo armado in jo vrže proti avstrijskim mejam. Srbski listi napadajo hudo našega prestolonaslednika in pravijo, da se vojska z Avstrijo ne da preprečiti.

Odločilni dan.

Dunaj, 19. novembra. Avstro-Ogrska je podala danes odločilno demaršo Srbiji. Grè se v prvi vrsti za usodo našega konzula v Prizrendu, o katerem še doslej ni nobene poročila. V diplomatskih krogih se smatra vse dosedanje tozadevne izjave srbskih državljanov za prazni izgovor. Splošno se sodi, da konzul Prohaska ni več pri življenju in da so ga srbski vojaki umorili. Današnja zahteva našega poslanika Ugrona v Belgradu mora dobiti tekom 24 ur odgovor. Ako bode ta srbski odgovor nejasen in nezadovoljiv, potem mora Avstro-Ogrska — in z njenim postopanjem se morajo strinjati vlade vseh civiliziranih držav — kèr se grè tukaj za največji in najhujši zločin zoper mednarodno pravo: za umor našega pooblaščenega zastopnika, — z najbolj energično represalijo zoper Srbijo nastopiti. Ako je konzul res umorjen, potem stopijo vsa druga druga vprašanja v ozadje. Čeprav hočejo merodajni krogi avstrijski mirno rešitev

te napetosti, je vendar vse pripravljeno, da se za slučaj, da se diplomatične zveze ponehajo, nastopi z odločilnim udarcem. V zvezi s temi pripravi je tudi dejstvo, da je naš cesar danes šef generalnega štaba sprejel. Prihodnji četrtek (21. novembra) bode bržkone odločitev o miru ali vojski prinesel (glej zadnje naše telegrame).

Kakor kažejo zadnja brzogajna poročila, je vojna napetost za trenutek ponehala; sploh je položaj danes mnogo boljši, kar pa ne pomeni, da bi bila vsaka nevarnost odpravljena. Avstrija ne more odnehati, vsled tega se mora Srbija na celi črti pokoriti.

Rusija v škripcih?

Srbi so se najbolj na Rusijo zanašali, ali kakor se vidi brez pravega uspeha. Rusija ni samo proti Avstriji zahrbtna, marveč sploh proti vsakemu. Zdaj je Srbiji naznanila, da naj bo ta pohlevnejša, ker bi ji Rusija z orožjem nikdar ne pomagala. Sicer pa Rusija vsekakor za kakšno evropsko vojno ni pripravljena. Tudi ima jako veliko v Aziji opraviti. Tam se namreč tudi pripravljajo krvavi dogodki. Kitajska hoče nepokorno, od Rusov nahujskano Mongolsko nazaj dobiti in je baje že vojno zapričela. Mobilizirala je pa tudi pol milijona vojakov, ker se boji nastopov Rusov. Rusija je torej v Aziji dovolj angažirana, tako da se ne bo mogla za Srbe potegovati.

Evropejski parniki.

Kakor poročano, nahaja se v Egejskem morju cela vrsta bojnih parnikov raznih evropejskih držav, ki hočejo svoje na Turškem se nahajajoče podanike varovati. Tudi pred Konstantinopelom je po dvoje parnikov vsake vele-vlasti. Turška vlada je zdaj dovolila, da so avstrijski, nemški, francoski, angleški in drugi bojni parniki posamezne oddelke morskih vojakov izkrcali in v varstvo Evropejcev v mesto poslali. Avstrijska parnika „Admiral Spaun“ in „Aspern“ sta izkrcala 50 oodnosno 30 mornarjev, ki so odkorakali k banki v Galati in k avstro-ogrski šoli v Peri. Na konzulatih se nahajajo že mašinske puške in mitraljeze.

Kolera.

Turška in bulgarska armada stopili sta pri Tsataldski k zadnjemu obupnemu boju. Ali zdi se, da je zaklicala obema armadoma kolera svoj grozni „stoj.“ Kolera se v turški in bulgarski armadi grozovito razvija. Baje umre vsak dan na tisoče bolnikov. Zdravniki se zamàn trudijo, da bi grozovito bolezen postavili. Pri Bulgarih se je baje razven kolere tudi kuga pojavila. K sreči je mraz, ki prepreči razširjenje teh bolezni.

Soloniki.

Kakor znano so Grki kot pravi širokoustneži raztrombentali po vsem svetu, da so Soloniki zavzeli in celo njih kralj je prišel v mesto; to pomeni, da hočejo Grki Soloniki za vse čase v svoji lasti obdržati. A napravili so menda račun brez krčmarja. Kajti zdaj se poroča, da pravijo Bulgari, da so pravzaprav oni Soloniki premagali in da se jim niti ne sanja, da bi pustili to mesto Grkom. Prišlo je baje že do hudih spopadov med bulgarskimi in grškimi vojniki in kmalu bi pričeli ti balkanski zavezniki drug na drugega streljati. Končno pa pride še zanimiva vest, da Rusija noče priznati grško „pravico“ do Solonika. Balkanska juha se torej ne bo tako vroča jedla, kakor se je kuhala . . .

Adrianopol.

Vsa poročila o zavzetju trdnjave Adrianopol so napačna. Trdnjava je doslej z junaškim pogumom odbila sleherni napad Bulgarov. Pač so Bulgari in Srbi trdnjavo popolnoma obkolili, a uspeha doslej še niso nobenega dosegli. Bulgarija bode bržkone v mirovnih pogajanjih zahte-

vala, da se turška posadka v Adrianoplu sama uda. Z orožjem ne morejo trdnjave premagati, „premagali“ jo bodejo torej diplomati.

Skutari.

Mala skalnata trdnjavnica Skutari se drži s pogumno svojo posadko še vedno proti črnogorski armadi. V zadnjem času ne samo da Črnogorci niso dosegli nobenih uspehov, bili so celo parkrat prav občutljivo tepeni. Sodi se, da trdnjave Skutari ne bodejo premagali.

Kako stoji z Bulgarsko?

Posebni poročilec „Grazer Tagblatta“ piše iz Sofije z dne 14. t. m.: — Tudi pri Bulgarih ni vse zlato, kar se sveti. Res je, da so se bulgarski vojaki s čudežno hrabrostjo borili, ali mnogo senčnatih strani je tudi v tem taboru. Poročevalce listov se drži kakor jetnike, zato ne morejo resnice poročati . . . Bulgar je gotovo izvrstni vojak, ki je tudi po avstrijskem vzorcu dobro vojskovo izšolan. Bulgarsko junaštvo pa je tudi posledica maščevalnoželjnosti proti staremu sovragu. Grozote, ki so jih Turki l. 1878 povzročili, še niso pozabljene. Popi so že bulgarsko mladino fanatizirali proti polumesecu; zato so bili tudi krščanski podaniki Turčije tako nezanesljivi. In vendar vojaški položaj Turčije še vedno ni brezupen. Ne samo Bulgari, temveč tudi Turki so se povsod junaško borili. Okoli Kirk-Kilis se cele gore ubitih vojakov. Bulgari sami priznajo, da so Turki pri Tšorlu dvakrat zmagali in bulgarska armada je bila že v nevarnosti, da bode morala pobegniti. Ali Turki niso imeli nič za jesti; največji zgodovinski škandal je, da so morali pogumni vojaki tretji dan svoje uspešne pozicije zapustiti, kèr bi drugače od lakote umrli. Tako je bilo tudi pri Kumanovi, Ŭskübu, Soloniku, sploh povsod, kjer so bili Turki premagani . . . Danes je pravoslavni dan Vernih duš. Zdaj se vidi, koliko žalosti je prinesla ta nesrečna vojska čez vso Bulgarijo. Strogo prepovedano je, jokati čez ustreljene vojake. Matere, katerih 17 letni sinovi umirajo na bojišču, in otroci, katerih 50 letni oče se je v boj pognal, ne smejo za njim javno jokati. Drugače jih oblast kaznuje z denarno globo ali s 25 udarci s palico (!). Na pokopališču pa ihtijo otroci in lačne žene . . . V kotu je grob brez lučici; tu je bila pred par dnevi ustreljena špijanka pokopana in vse se groba izogiblja . . . Danes ima Bulgarija okroglo 100.000 z dravih mož manj, kajti doslej je bilo 40.000 mož ubitih ali jih je vsled pomanjkanja oskrbe na bojišču izkravalo, 60.000 pa jih leži ranjenih v bulgarskih bolnišnicah. Vsa Bulgarija se spreminja v veliko pokopališče . . .

Turške zmage.

Kakor poročano, zbrala se je turška armada v utrjeni liniji okoli Tsataldše k zadnjem boju, da prepreči Bulgarom zasedanje Konstantinopla. Bulgari so hoteli Carigrad na vsak način zasedeti. Tam je tudi hotel kralj Ferdinand sprejeti naslov balkanskega carja. Pa kakor vse kaže, se ta želja ne bode uresničila. Odpor Turkov je tukaj vkljub koleri in velikim prejšnjim porazom izredno krepak. Splošno se čuti, da je bulgarska armada na koncu svojih moči in da bode morala kmalu sama na mir misliti. Zmage Bulgarov pri Kirk-Killisu, Lüle-Burgas itd. so bile sicer krasne, a stale so tudi ogromne žrtve. O bojih na liniji Tsataldše se poroča, da so Turki tam velike zmage dosegli. Podpiralo jih je tudi vojno brodovje. Bulgari so se morali z velikimi izgubami na obeh krilih umakniti. Turki so pripeljali svoje velike moderne kanone iz Dardanel, s katerimi so bulgarsko artiljerijo k molku prisilili. Turki so eno celo bulgarsko divizijo obkolili. Baje so tudi 8.600 Bulgarov vjeli. Padlo jim je tudi jako veliko bulgarskih kanonov v roke. Popolnoma izključeno je, da bi Bulgari tukaj zamogli zmagati. — Poroča se tudi, da so Turki dosegli 30 km od Monastirja veliko zmago nad Grki. Vsi ti uspehi seveda nimajo več odločilne moči, čeprav bodejo na mirovna pogajanje občutno vplivali.

Monastir — padel.

Po dolgih in krvavih bojih okoli mesta Mo-

Med tem stopita izmed tolpe gledalcev dva zdrava in krepka kmeta. Kakor bi trenil raztrgata in ločita borilca vsakebi. Fricevka je bila brez roba; lase na glavi je imela razkodrane, lice okrvavljeno. Ona že več ni kričala marveč trepetala na vsem životu. Fric jo je prijel za roko ter jo odpeljal molče v hišo. Za njima so se razšli tudi ostali.

Fric je takoj zapregel konja ter se odpeljal z ženo k zdravniku in k sodišču.

Čez nekaj časa je prejel Ivan poziv, da se mora udeležiti razprave. Najsi tudi je odvetnik branil Ivana kolikor mu je bilo mogoče, vendar mu je bila prisojena šestdesetna ječa. Pa še kološi je moral Ivan plačati, ker ni pustil pobitih na svojem vrtu, marveč jih je pometal čez plot.

»Moja revna glava«, je šepetal Ivan. »Čemu nisem jaz kupil polja? Ko bi ga bil kupil, imel bi sedaj sveti mir. Tako pa me je kaznoval Gospod, da mi je dal takšnega soseda. Ne oče, niti moji dedi niso sedeli v zaporu, jaz pa sem le prišel vanj. Naj začuva Bog slehernega kristjana od takšne nezgode! . . .«

Ob času žetve je moral Ivan nastopiti kazni. Med tem pa njegova žena ni vtegnila spraviti žita s polja. Dokaj se ga je spridilo in segnilo v kopihach.

Pa se druga nezgoda je čakala Ivana. Od časa, kar so se rovali s Fricevimi, jela je njegova žena čutiti bolečine in prsih. Hiral je od dne do dne čimdalje hujše tako, da jo je Ivan že komaj poznal. Pa tudi otroci so slabo izgledali, kakor po nekakšni hudi bolezni.

(Naprej prihodnjič.)

nastir se je srbski armadi posrečilo, doseči veliko zmago. Baje se je v Monastirju udalo 18.000 Turkov. Srbska armada boče zdaj brčkone Bulgarom na pomoč šla, ako se ne sklene preje mir.

— Poročila balkanskih listov, da so Srbi pri Monastirju 45.000 Turkov vjeli, so popolnoma zlagana. Res je le, da se je teh bojov toliko Turkov udeležilo in da so se potem umaknili.

Premirje.

Sofija, 19. novembra. In brzjav turškega velikega vezirja bulgarkemu kralju za dovolitev premirja (Waffenstillstand) se je bulgarska vlada sporazumela z vladami drugih balkanskih držav. Naznanila je potem turški vladi, da je določila svoje pooblaščenice, ki bodo skupno s turškim generalisimom določili pogoje za premirje in potem pričeli pogajanja za končni mir. — Ta vest dokazuje, da so že vse prizadete države hudo izmučene in da je želja po miru splošna. Vprašanje je sicer, je-li se bode zamoglo sporazumeti glede mira. Kajti balkanske države bodo brčkone zahtevale, da se Skutari in Adrianopol udata. Turčija pa težko da bi tej želji ustregla. V turških vladinih krogih se že zdaj naglašja, da bi Turki v tem slučaju raje vojno do skrajnosti nadaljevali.

— Pogajanja za uresničenje premirja so se že pričela. Vsled tega so se za trenutek vojaške operacije vstavile.

Razne manjše vesti.

Belgrad, 30. novembra. Srbski listi nadaljujejo z vso brezobzirnostjo gonjo proti Avstriji. In izjavo italijanskega in nemškega zastopnika, da se popolnoma strinjata z avstro-ogrsko željo, zahtevajo srbski listi mobilizacijo zadnjih še nepotrjenih mladih rekrutov v številu 30.000. Srbska domišljavost je toraj tako velika, kakor širokoustnost naših prvakov.

Durazzo, 20. nov. Tu se zbirajo albanški voditelji, ki se pod nobenim pogojem nočejo podvreči Srbiji ali Črnogori in ki bodo baje v najkrajšem času neodvisnost Albanije proklamirali. Albansko prebivalstvo pri-sega, da se ne pokori Srbiji in da se hoče do zadnjega hipa braniti. Albanci pripravljajo krvavi odpor.

Konstantinopol, 20. nov. Pogumni zapovednik turške vzhodne armade general Mohamed Muktar paša bil je od treh krogelj zadet in težko ranjen. Z njim vred so bili ranjeni razni višji oficirji.

Sofija, 20. nov. Tu se govori, da je prevzel vrhovno vodstvo bulgarske armade znani ruski general Kuropatkin, ki se sicer v rusko-japonski vojni ni posebno odlikoval.

Bukarest, 20. nov. Rumunska vlada je stopila z Bulgarijo v pogajanja zaradi ureditve mej. Rumunska stavi celo vrsto zahtev, ki jih podpira tudi Avstro-Ogrska. Bulgari so začeli v Dobruđi hudo gonjo proti Rumunski. Položaj je tudi tukaj jako resen.

Rim, 19. Iz Semlina prihajajo zopet nove pritožbe čez Srbe. Vsi zastopniki evropskih držav so jako nezadovoljni, ker Srbi v preje turških mestih neprimerno in grdo z njimi ravnaajo. Srbija tuje konzule niti priznati noče. Povsod, kjer so Srbi zasedli preje turške kraje, nastopa nered in zločinost. V Ÿškübu, Kumanovi, Velešu itd. pojavljajo se srbske roparske bande, ki morijo grozno med albanskim prebivalstvom. Srbija je v vsej Evropi vse simpatije izgubila.

Dunaj, 20. nov. Zanimivo je, da se Turčija približuje Rusiji in poskuša z njo prijateljske zveze zapričeti.

(Glej telegrame na strani 11.)

SUKNA in modno blago za gospode in gospe
priporočila izvozna hiša 140
Prokop Skorkovsky in sin
v Hampden na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodске obleke.

Slovenci in Srbi.

Časi so preresni, da bi se smelo okoli sebe metati s publiimi frazami. Grě se danes za obstoj in za bodočnost avstro-ogr-

ske monarhije. In čez to dejstvo ne pomaga nobeno zavijanje ter prikrivanje farizejskega časopisja.

Mi smatramo avstro-ogrsko monarhijo za živo potrebo in za najsigurnejšo zaščitnico evropskega miru. Neki znameniti državnik je rekel svoj čas, da bi se moralo Avstrijo vstaviti, ako bi je ne bilo. Predaleč bi nas vodilo, ako bi popisavali naloge in načrte te naše monarhije. Njena zgodovinska opravičenost je danes tako vtemeljena in znana, da ne potrebuje več nikakoršnih dokazil.

Pa tudi mogočnost Avstrije z njenimi tri milijoni vedno pripravljenih vojakov ni treba več naglašati. Rožljanje s sabljo pristupimo tistim, ki nimajo nobene moči in ki bodo naproti-nika z grožnjami preplašiti, da ne bi prišlo do resnega boja. Avstriji je treba le povedati, kar je njen zastopnik zunanji minister grof Berchtold že opetovano naglašal: da ne želi in ne mara vojne, da pa na drugi strani tudi ne more in ne sme nikdar kaj takega dopustiti, kar bi avstrijski gospodarski in politični bodočnosti škodovalo.

Slovensko časopisje dela v neverjetni protia-vstrijski zaslepljenosti tako, kakor da bi se šlo v celi tej krizi le za malenkosti. Kaj nam mar sandžak Novibazar? pravijo ti listi. Kaj nam mar Albanija? Kaj nas briga Soloniki? Zakaj bi se vznemirjali, ako dobi Srbija v jadranskem morju svoja pristanišča? ... Vsa ta vprašanja so za slovenske lističe le „malenkosti“ in „brezpomembnosti.“ Za nas in za vso Avstrijo pa ne! Morda je bila velika napaka, da nismo pred par leti brezobzirno z Bozno in Hercegovino tudi sandžak Novibazar vzeli. Nikdo bi nam ne bil tega branil in moralno opravičeni smo gotovo bili. Albanija ne sme biti nikdar srbski „koridor k morju.“ Kajti v tem slučaju bi bila Avstrija od Balkana popolnoma izolirana in bi izgubila ves svoj tamošnji vpliv. Obenem pa tudi vse svoje vелеvažne trgovinske in gospodarske zveze. To je treba pomisliti. Pomisliti je tudi, da imamo v Albaniji že stare pravice, da je naš cesar že leta sem protektor čez katoliške Albance in da Albanci obeh veroizpovedb ne marajo za srbski jarem. Kar se pa tiče srbskega pristana v jadranskem morju, ne more Avstrija tega pod nobenim pogojem dopustiti. Tak srbski pristan bi ne bil drugega nego filjalka ruskih pristanišč, — ruske vojne barke bi plavale po Adriji, v kateri so doslej edino Avstrija in Italija gospodarili.

Vse to je znana stvar! A naše slovensko časopisje vsega tega ne vè in noče vedeti. Obstoj in bodočnost Avstrije sta slovenskim prvakom le „malenkost“, zanje ne žrtvujejo niti črtice in besedice.

A slovenski listi bi morali vsaj vedeti, da je mogočna in velika Srbija velikanska nevarnost, ne samo za našo Avstrijo, marveč posebno še za slovensko ljudstvo. Saj še ni dolgo, so ravno slovenski klerikalci s silovitim pridušanjem nastopili proti odprtju mej za uvoz srbske živine. Rekli so takrat sami, da je Srbija največji gospodarski škodljivca za slovenske kmete. To je le en slučaj, a našli bi jih lahko cele tucate. Slovensko ljudstvo zamore se gospodarsko kakor tudi kulturno edino v okvirju mogočne Avstrije razvijati. To je nepobitna resnica. To resnico so slovenski prvaki svoj čas sami podpisavali, dokler jih srbofilska hujskarija ni popolnoma zmešala.

Danes hočejo vsled vpliva od bogvè katere strani slovenski voditelji ljudstvo v sovraštvo napram Avstriji prisiliti. Naravnost veleizdajalsko je postalo njih počenjanje.

Slovenski voditelji ne pomislijo, da je avstrijsko patriotično mišljenje v slovenskem ljudstvu tako trdno vkorinjeno, da je ne more nikdo iz kmetskih src izrgati. Leni dalmatinski postopači, ki bi brez avstrijske denarne pomoči že davno lakote poginili, se dajo od balkanskih agentov v protia-vstrijske izgrede zapeljavati. Ali slovensko ljudstvo nikdar ne. Pa naj se gotovi ljudje še tako šopirijo in

trudijo, — slovensko ljudstvo bode v pravem času resnico izvedelo in Avstriji zvesto ostalo.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijno-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 239

Politični pregled.

V državni zbornici se slovenska obstrukcija v kljub nevarnemu zunanjemu položaju nadaljuje. Iz tega je jasno razvidno, da slovenski klerikalci radi prodajo interese avstrijske domovine, kadar se grě za njih strankarski žakelj. Posebnega pomena ta obstrukcija zdaj nima, kajti zunanja politika v tem hipu vse mnogo bolj zanima. Glavno je pa to, da so v teh političnih zmešnjavah slovenski klerikalci vrgli krinko raz obraza in pokazali vso svojo protia-vstrijsko dušo. Zdaj nam naj pa le še enkrat pridejo in nam naj hlinijo svojo ljubezen do domovine. Češki Klonfač ni za las slabši od Šušteršiča, Korošca, Grafenauerja e tutti quanti.

Štajerski deželni zbor. Izvedeli smo, da bode štajerski deželni zbor decembra meseca, brčkone med Božičom in Novim letom, še enkrat na kratko zasedanje sklican. Vlada hoče dati na ta način deželnemu zboru priliko, da deželno gospodarstvo vsaj provizorično uredi. Ker je pa skoraj gotovo, da bodo slovenski poslanci s svojo brezvestno obstrukcijo vsako delovanje preprečili, bode vlada doslej odgojeno zasedanje deželne zbornice zaključila. V merodajnih krogih se prav nič dejstva ne skriva, da bode to zaključenje le prvi korak za razpust deželnega zbora. In imeli bomo zopet volitve! Sicer pa zamorejo dogodki v zunanji politiki vse te namene spremeniti.

Slovenski prvaki vedno proti Avstriji. Ljubljanci so že mnogo nesreče doživeli vsled protia-vstrijske in srbofilske hujskarije svojih prvakov. Časi župana Hribarja so s krvavimi črkami zapisani v zgodovino slovenskega ljudstva. Pa kakor pred tremi leti so Ljubljanci tudi zdaj v najhujši vojni nevarnosti pričeli noreti. Da se navdušujejo za balkanske narode, bi jim človek že odpustil, kajti njih kultura pač ni mnogo višja od one na Balkanu. Ali da teptajo ti slovenski prvaki vse, kar je avstrijskega, pod nogo, to je neodpušljivo. Avstrijsko društvo „Rdeči križ“ je odposlalo na srbska, bulgarska in črnogorska bojišča svoje zdravniške ekspedicije; prišlo je iz usmiljenja ranjencem na pomoč, brez ozira na levo in desno. Ali slovenski prvaki, ki se tako prokleto navdušujejo za balkansko „rajo“, so društvu „Rdeči križ“ takoj pokazali hrbet, samo zato, ker je — avstrijsko. In uresničili so raje svojo zbirco. Ljubljanski občinski svet pa je daroval 3000 K za balkanske narode in se ni oziral na nemški predlog, ki je zahteval, da se ta denar izroči avstrijskemu „Rdečemu križu.“ Tako kažejo slovenski prvaki svoje protia-vstrijsko mišljenje z vsakim dnevom jasneje in očitneje!

Češki patrioti. V Vordenbergu na Štajerskem služi neki uradnik južne železnice, ki je zagriženi Čeh. Tako je zadnjič rekel: „V slučaju vojske proti Srbiji bi bil jaz prvi, kateri bi enega avstrijskega oficirja ustrelil!“ — Potniki, ki so to nesramnost čuli, so zagriženega sina Libuše oestro prijeli in vojaški oblasti naznanili. Tako je mišljenje Čehov, s katerimi se bratijo naši slovenski voditelji!

Izgredi v Dalmaciji. Vsled neznosne „jugoslovenske“ hujskarije na avstrijskem jugu so se zgodili v raznih dalmatinskih mestih demonstrativni izgredi. Nahujskana množica je nosila srbske, bulgarske in črnogorske zastave in je klicala „doli z Avstrijo!“ Teh veleizdajalskih izgredov so se tudi občinski zastopi raznih dalmatinskih mest udeležili. C. kr. vlada je zaradi tega občinska sveta mestov Split in Šibenik razpustila. Vlada bi morala pač v prvi vrsti zamašiti usta veleizdajalskih slovenskih in hrvatskih listov. Še smo na Avstrijskem in še ne vlada čez nas Nikita ali Peter!

Iz cesarske hiše. Poroča se, da je dobila

nadvojvodinja Zita zdravega krepkega dečka. Krstni boter mu bode sam avstrijski cesar.

Zaradi kolere na Turškem je naša vlada zopet uredila stroge odredbe za avstrijska pristanišča in meje.

Popolno zaupanje

pridobile so si

MAGGI

kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev

pri vseh gospodinjah.

Ime MAGGI jamči za

takojšnjo pripravo
in izvrstno kakovost.

Avstrija ali Srbija?

Krvava vojna na Balkanu spravila je tudi našo ljubljeno domovino v vojno nevarnost. Mala, pritlikava Srbija, ki jo je Avstrija tako rekoč vstvarila in ki bi jo bili Bulgari pred nekaj let popolnoma uničili, ako bi se Avstrija zanjo ne potegnila, — ta malenkostna Srbija, ki ima kot poglavarje navadne kraljemorilce, — napada zdaj Avstrijo, zaletava se v našega sivolasega vladarja, hoče z mečem našo domovino napasti. Kdo daje pritlikavcu ta pogum? Kdo stoji za revolverskim Petrom in njegovim pajdašem? V kratkem se bode to pojasnilo! Mogočna Avstrija s svojim miroljubnim, sivolasim vladarjem si gotovo ne želi vojne. Avstrija zahteva le svojo pravico, to pa z vso energijo in z vsem pogumom. Avstrija ni in ne bode nikdar igračica v roki balkanskih roparskih čet. Srbija se mora vključiti v svoji podpihani prevzetnosti pokoriti avstrijski želji. . . . Žalostno za doslej Avstriji tako zvesti slovenski narod je pa, da se prvaki in prvaško časopisje ogrevajo za Srbe, da nastopajo javno proti Avstriji, da hočejo zvesto slovensko ljudstvo spraviti na pot veleizdajalskega počenja. . . . Proti temu mora vse protestirati, kar ima še srce za avstrijsko domovino. Sloveče in v imenu tisočerihi izjavljamo, da slovensko ljudstvo nfin ne bode nikdar protiaavstrijsko. Da to tudi javno dokumentiramo, da javno proglasimo Avstriji svojo neomajeno zvestobo, to pa vključ vseh hujškariji od strani nasprotnikov, — zato sklicuje „Štajerčeva“ na predna stranka

veliki shod,

ki se vrši
v nedeljo, dne 11. decembra 1912 ob
12.10. uri v Ptuj.

Dnevni red:

Avstrija in vojska.

Vse nadaljnje podrobnosti o temu shodu sporočimo pravočasno v listu in s posebnimi vabilii.

Upamo, da bodejo naši somišljeniki ta velepomembni shod v mnogobrojnem številu obiskali.

Treba je javno povedati, da je slovensko ljudstvo vedno zvesto avstrijski domovini.

Pridimo torej vsi!

Sklicatelj.

Dopisi.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dragi „Štajer“! Mi farmani Sv. Kunigunde Te spet prosimo, da greš v Tvoj magacin in poišči eno izvrstno

čisto novo patentno oistro krtačo, da bodeš okrtal našega g. župnika. Nad vsakim naročnikom „Štajerca“ se krega in gre na dom ga pregovarjat in mu na srce govori: če hočeš božji mir pri hiši imeti in se enkrat v nebeškem kraljestvu veseliti, opusti „Štajerca“ in očisti Tvojo dušo s „Slovenskim gospodarjem“, z „Domoljubom“, s „Stražo“ itd. Oh ti sveta hinavščina, kak si predrzna. Ali mi ti na ta način ne vbogamo več! Vsaki bi te naj napodil, kakor te je tisti žagar, ko si ga šel na žago nagovarjat, da naj opusti „Štajerca“; žagarja je popadla sveta jeza, vzela je „cepin“ in gospod župnik je bil prisiljen brez komande „Laufschritt“ nastopiti. Ja gospod župnik, kakor so se temu žagarju oči odprle, tak so se tudi nam in nič več ne bomo verjeli Tvojemu političnemu plavšanju. Se še kaj spominjaš, ko si lansko leto pridgovoal na vseh svetnikov dan: „Danes je čas rešiti verne duše iz vic, pa Vam jih ni mogoče rešiti, ker Vas je dosti takih, ko še pogreba niste plačali, in za katerim ni pogreb plačan, take duše ne sprejme Bog v nebesa; glejte, da bodeste še jutri dopoldan plačali, kateri ste še dolžni in potem se bodejo zvečer že duše v nebesih veselile!“ In res, mi neumni Poharci smo na vernih duš dan prileteli s kronami in z desetaki tako, da smo skoraj farovski vrata prevrgli; pa s tem nismo vernih duš z vic rešili, ampak smo le farovsko luknjo zamašili. Zmirom nas opominjaš, da moramo miloščino vbogim dajati; ja, to imaš prav; ali pomisli malo, kaj jim pa Ti daš!! Ko je dala Tvoja mama h Veliki noči staro svinjsko meso kuhati, katero je bilo vse belo in plesnovo, ga ni pustila oprati, je rekla, da je škoda, pridejo berači in bodejo to svinjsko masno juho dobili. In res so prišli berači po darove, katere smo mi farmani na Veliko noč na oltar namestili; je dobil vsak eno skledico svinjske plesnove župe, katera je bila od plesnobe in nesnage strupena, zraven trdega starega kruha. In ko to seveda beračom ni dišalo, jih je mama opominjala, da naj le jejo in je sama vzela žlico, je zraven zajemala in s tem revežem korajžo dajala, da so župo pojedli. Pa komaj so berači faro zapustili, so se že njihovi želodci oglašali. . . . Želodec je pošiljal pritožbe navzgor in navzdol, velike sitnobe so imeli vbogi reveži in več dni je trajalo, prej ko so svoje trebuhe s planinskimi rožami v red spravili; pomnili bodejo faroško župo. Kak pa z dobičkom Tvoje posojilnice ravnaš? Na cente naročiš umazanih hinavskih faroških časnikov, kateri košajo na leto več sto kron in časniki niti nihče ne pogleda, ampak pridejo vsi v Tvojo „grajzerljo“ in tam se zavija žajta, špeh in drugih reči v njih. Ko bi Ti kupil za tisti denar šolske knjige in razdelil med vboge otroke, potem bi bil Ti blaga duša. Pa kaj se ti meuiš za vboge otroke, Ti se le brigaš za politiko in Tvoj žep. Ko bi Tebe vprašali, če se sme cesarju davek dajati, Ti bi gotovo ne odgovoril, kakor je Kristus, ampak bi rekel: „Vse dajte meni!“ — Gospod župnik! Opozarjamo Vas, da se poboljšate, cokrarski mojster je čisto blizu v „šteri“ in cokle so kmalu gotove za rajžo. Prizadeti farmani.

Novice.

Naš koledar 1913

je izšel in obsega 144 strani; razven 8 slik prinaša veliko vrsto gospodarskih člankov, povesti, zabavnih spisov, podučnih sestavkov, znamenkov sejmov itd. Cena mu je zopet le 60 vinarjev, s poštino 70 vin. Kdor naroči 10 koledarjev, dobi enega zastonj. Najceneje je, ako se naročilnemu pismu dotično svoto v znakah priloži. — Razširjajte, kupujte, zahtevajte naš koledar!

Naznanilo. Uredništvo „Štajerca“ (urednik Karl Linhart) ima svoje uradne ure za stranke vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne in sicer v lastni pisarni „Štajerca“ (gledališko poslopje). Kdor ima torej z urednikom govoriti, naj se oglasi v tem času v pisarni, ne pa v urednikovem privatnem stanovanju. — Uradne ure upravnništva „Štajerca“ so vsak dan od 8. ure z-

traj do 3. ure popoldne istotako v lastni pisarni „Štajerca.“

Nesreča na Donavi. Na Donavi se je zgodila šele pred nedavnim časom večja nesreča, pri kateri je mnogo oficirjev in vojakov utonilo. Zdaj se poroča zopet o slični grozni nesreči. Parnik „Teleormam“ je vozil 50 rumunskih obmejnih stražnikov proti Ostrovi. Vozil je prehitro in se nakrat preobrnil. Vse je padlo v vodo. 41 stražnikov je utonilo. Razburjenost v javnosti je seveda velika.

73 let oženjen! Najsrečnejši parček na božjem svetu sta pač gospod in gospa Savage v Frogs Hallu na Angleškem. Ravnokar jima je angleški kralj čestital, ker se je 73 krat ponovilo dan njih poroke. Vseh teh 73 let, odkar sta se vzela, živela sta na svojem posestvu. Tam sta zgojila svojih 10 otrok, od katerih jih je 5 umrlo. Tam jih je obiskavalo njih 19 vnukov in tja pride tudi 30 otrok njihovih vnukov. Gospod Savage je 94 let star in vključ svoji visoki starosti dela še vedno na kmetiji; zlasti rad obdeluje svoj vrt, kajti drevje in rože ljubi iz vsega srca. Njegova žena je 92 let stara. Čudovito razvit je njen spomin. Spominja se vseh posameznosti svojega življenja s presenetljivo točnostjo. Vsak njenih potomcev dobi natančno na svoj rojstni dan čestitko starke.

Zastrupljeno mašno vino. Škof na otoku Veglia dr. Mahnič bi bil te dni kmalu z mašnim vinom zastrupljen. Zadnjič bi imel zjutraj mašo brati. A ker mu ni bilo posebno dobro, poslal je svojega duhovniškega tajnika dr. Palčiča, da naj on namesto njega mašo čita. Ta je to res storil. A komaj je pokusil mašno vino, postalo je dr. Palčiču slabo, v želodcu je nastopil krč in napol omedlevega so nesli v zakristijo. Zdravniki so takoj spoznali, da je vino zastrupljeno. Pričela je stroga preiskava, ki pa doslej še ni imela nobenega uspeha.

Požar v cesarjevi palači. Kakor znano, nahajal se je cesar te dni v Budimpešti. 13. t. m. zjutraj začutilo se je na oni strani palače, kjer se nahajajo cesarjeve sobe, duh po dimu. Neki gardist, ki je imel pred palačo službo, nanznil je, da švigajo plamena neposredno čez cesarjevimi sobami. Gasilci so hiteli na podstrežje; v dimniku so se bile saje vnele. Gasilci so ogenj hitro pogasili.

Cesarju zajutr ukradel je 8. t. m. neki dimničarski učenec. Kakor znano, zajutrkuje naš cesar jako rano nekaj čaja, šunke in mrzle pečenke. Dvorni kuhar je pečenko zvečer v jedilni kamri shranil. Zjutraj pa je neposredno pred serviranjem opazil, da je bil nekdo pečenko ukradel. Poizvedbe so dognale, da se je nahajal ob 4. uri zjutraj v kuhinji neki dimničarski učenec, ki je pečenko zmuznil. Aretirali so ga ravno v hipu, ko je hotel ukradeni meso pojesti.

Uboj pri študentovskem pretepu. V Innsbrucku so se pred kratkim stegli svobodomiselnih in klerikalnih študentov. V pretepu jih je dobil klerikalni Ghezzi s palico tako hudo po glavi, da je baje vsled tega umrl. Klerikalcem daje to seveda povod, da pričnejo z grozovito gonjo proti naprednim dijakom. Pomislili naj bi raje, koliko ljudi so klerikalci že ubili; vsak dan čitamo o kakšnem uboju, ki je posledica klerikalne hujškarije. Sarovost v javnem življenju je posledica klerikalne vzgoje in zato naj ti črni gospodje raje pred lastnimi vratami pometajo.

275 obtožencev. Dne 9. t. m. vršila se je pred nekim dunajskim sodiščem razprava, v kateri je bilo obtoženih 275 oseb. Toženi so bili zaradi prestopka kolportaze, ker so razdelili protiklerikalne letake. Obsojeni so bili vsak na 2 K globe. Klerikalci pa smejo razdeliti celo po cerkvah svoje hujškajoče spise in nikdo jim niti lasa ne skrivi. Pa pravijo, da je pravica za vse enaka. . . .

Uničena vas. Gora Dealni v Bukovini se je te dni pogreznila. Vслед neprestanega dežja se je pričela zemlja pomikati in del gore je zasul 56 hiš vasi Dealni. Ubila je bila ena družina, obstoječa iz 5 oseb. Mnogo oseb se je izgubilo. Ostali prebivalci so zbežali. Množino zemlje, ki je zdrsnila iz gore, se ceni na en milijon kuhičnih metrov.

Cesarjevo premoženje. Naš cesar Franc Jožef I. podedoval je po cesarju Ferdinandu 70 do 80 milijonov goldinarjev. To premoženje se

je pa odslej jako pomnožilo. Letna civilna lista našega cesarja znaša 21 milijonov kron, pa se jo za dvor popolnoma porabi. Pomisliti je, da se porabi le za cesarski grad Schönbrunn na leto 600—700.000 K. Cesarski hlevi stanejo vsako leto 1 milijon, cesarski vrtovi po 800.000 kron. Mnogo večjih posestev na Češkem, Moravskem in Ogrskem ter več hiš na Dunaju se mora tudi k cesarjevemu premoženju računati.

Dragi konj. Francoski konjski trgovec Hallbronn kupil je od konjereja Avgusta Belmont v Ameriki plemenskega žrebca „Rock Sand“ in je plačal zanj 150.000 dolarjev, to je 750.000 K. Pač precejšna svotica za enega konja.

Sleparija z živlenskimi sredstvi se je prejšnje čase prav strogo kaznovala. V arhivu Pay de Dome našli so stare dokumente, ki popisujejo nekaj teh kazni. Evo par teh starodavnih postav: Kdor prodaja z vodo mešano mleko, temu naj se vtakne cev skozi usta v grlo in naj se vanj tisto pokvarjeno mleko vlija, dokler ne reče zdravnik, da krivec ne more več požirati. — Kdor prodaja pokvarjeni puter, ki je pomešan z repom, kamenjem ali drugimi neprimernimi snovmi, tega naj se javno na „pranger“ postavi. Potem naj mu dajo njegov lastni puter tako dolgo na glavo, dokler se vled solca ne sedi. Ljudstvo pa naj storilca medtem zasramuje. — Kdor pa prodaja gnila jajca, tega naj se isto tako na „pranger“ postavi. Otroci pa mu naj mečejo ta gnila jajca v obraz, tako da bude na trgu zabava vladala. . . . Za nekatere sleparje bi bile take kazni tudi še danes prav koristne!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Cesar za pogorelce v sv. Kungoti pri Ptuj. Presvitli naš cesar daroval je iz lastnega žepa za nesrečne pogorelce v sv. Kungoti pri Ptuj 4.000 kron po dore. Kakor znano, je c. kr. namestnik grof Clary und Aldringen, ko si je požarišče ogledal, priporočal nesrečnim pogorelcem, da naj napravijo prošnjo na cesarja. Zdaj je prišel na to prošnjo brzjavni odgovor, da je cesar velikodušno 4.000 kron daroval. Ta čin zopet dokazuje vso plemenitost našega cesarja. Vkljub temu, la se slovenski poslanci danes tako nepatriotično vedejo, podpira cesar za dejanji vbojo slovensko ljudstvo. Globoka hvala prebivalcev je cesarju gotova.

Mariborska „Straža“ se celo med klerikalnimi listi odlikuje po svoji protiaustrijski Srbom prijazni pisavi. Zadnje dve številki tega drugače brezpomembnega lista je državno pravdnštvo za plenilo zaradi veleizdajalske pisave. In ti ljudje, ki v času najhujše vojne nevarnosti svoji avstrijski domovini v hrbet padajo, so se svoj čas delali za črno-rumene patriote in so kar klečepalili pred vsako avstrijsko frazo. . . . Klerikalci so pač skozinsko neznačajni. Enkrat denuncirajo svoje liberalne rojake zaradi srbofilstva, drugič pa bi sami v avstrijsko armado streljali. Klerikalizem je vsega zmožen. Med klerikalci so se dobili že kraljemorilci in ljudski tirani. Politična duhovščina blagoslovlja danes anarhistovo bodalo, jutri pa trinogove vislice. . . . Boj proti klerikalizmu je torej boj zoper rabelne kulture. In pri nas je še obenem boj za Avstrijo!

Dr. Brumen v Ptuj je advokat in ni advokat; on sploh eksistira in zopet ne eksistira, kakor se vzame. Advokat je po milosti Nemcev, ki vedò prav dobro, da je jako krotek in da je njegova zagriženost le poza. Advokat ni, ker je njegova pisarna prazna, zakar mu izražamo sicer svoje odkritosrčno sožalje. Dr. Tone Brumen v Ptuj

pa je tudi politik; in zopet ni politik. On je politik, kajti vsak dan čita svoj list; pa zopet ni politik, ker njegovo razmotrivanje nima uspeha in ker je njegova pridiga glas vpijočega v puščavi. Nemci imajo političnega Brumena radi; Slovenci pa v grdi nevaležnosti odklanjajo njegovo politiko in se mu narahlo smehljajo. Dr. Brumen je sam, prav sam. In zato se nam smili. Pa je tudi liberalac in ni liberalac; zopet njegova faustična natura! Liberalac je, ker dopisuje v brezverski „Slovenski narod.“ A liberalac zopet ni, ker premleva vedno in vedno, kakor konzervativna ljuba goveda, vedno in vedno isto prežveketano godlo. To je grozno dolgočasno. . . . Ljubi dr. Tončen Brumen! Iz srca radi bi Vam odgovorili na Vaše jamranje v ljubljanskem listu; saj vemo, da hrepente po našem odgovoru, kakor svetopisemski bogataž po kapljici vode. Kako radi bi Vam odgovorili, ker vemo, da pričakujete naš odgovor skoraj tako željno, kakor kliente v svojo samotno pisarno. Pa ne grè, ljubi naš dr. Tone, res ne grè in ne grè. Naš želodec nam ne dopušča, da bi že desetkrat prežveketano godlo zopet v usta vzeli. Ljubi Tonče, dovolite, da Vas zopet tikamo. — Ljubi Tonče, ti si in nisi, ti si bil in nisi več, ti si se vtopil v svoji grozovitosti dolgočasnosti in brezpomembnosti. . . . Nekdo je utonil v mlaki; in le klobuk so našli ljudje na smradljivi mlaki plavati. . . . Gospod Tone, s klobukom brez glave ne disputiramo!

Požar v Ptuj. Poročali smo že v zadnji številki, da je iz doslej neznanih vzrokov nastal požar v komaj zgrajenem novem „Vereinshaus“ v Ptuj. Ogenj se je bliskoma razširil in plamena so nakrat visoko proti nebu švignila. Bila je velikanska nevarnost ne samo za prizadeto poslopje, marveč za vse sosedne hiše. K veliki sreči ni bilo vetra, tako da so gasilci lažje delali. V peturnem težkem, požrtvovalnem in naravnost junaškem delu se je gasilec posrečilo, grozni ogenj omejiti in zadušiti. Prav pridno so pomagali tudi pionirji, katerim je zapovedal sam g. oberstlajtnant Appel. Istotako je pomagalo mnogo drugih oseb. Pri rešilnem delu bilo je več požarnikov ranjenih. Tudi sodnijski zastavljenelec g. Saischeg je pri delu padel z nekim dimnikom v globoko. Vse ga je smatralo za izgubljenega. Ali k sreči je dobil le lažje poškodbe. Vsem, ki so pomagali, gre topla zahvala. Splošno se sodi, da se je od doslej neznane strani zažgalo. Upati je, da bo preiskava zločinca dobila. Požar je povzročil v celnem mestu veliko razburjenje.

Kje je — krščanstvo? Klerikalna vzgoja napravi iz človeka res — zverino. To se je zopet pokazalo pri požaru ptujskega „Vereinshausa.“ Na lici mesta, ko je bila nevarnost velikanska in, so se gasilci ter vojski z nadčloveškimi močmi trudili, da bi grozeča plamena premagali, so že od prvakov nahujskane, zagrižene osebe jezike brusile. Na tisto se ne oziramo, kar so o gasilcih govorile, kajti oslovski glas ne grè v nebesa. Sramotno je le, da so te klerikalne slovenske osebe izražale svoje veselje in zadoščenje nad požarom. Smejali so se, ti ljudje, ki imajo vedno krščanstvo na jeziku, smejali ognju, ki bi lahko tudi sosedne hiše vpepelil. In med sosednimi hišami je tudi slovenska gostilna Mahorič, ja celo ptujski „narodni dom“ je bil v nevarnosti. Ne bomo naštevati imena tistih, ki so se iz ognja norčevali, a slovenski voditelji naj se jih sramujejo. Tudi drugi dan je šla ta hujskarija naprej. Starikave tercijalke, ki so celo svoje življenje le nemški

kruh jedle in ki vsak dan desetkrat po kolenih okoli oltarja lezejo, se niso sramovale in so Nemcem požar glasno privoščile. Te babnice, ki jih vzgojujejo naši politični duhovniki, bi bile menda tudi same zmožne nemške hiše zažgati. No, našlo se bo de sredstva, da se tako lumpovski gofjanje fanatičnih babnic primerno kaznuje. Ali ne zasluži človek, ki se požaru smeji, klofuto, da mu njegova kurja pamet v pete zleze? Tako daleč je prišlo s politično hujskarijo tistih, ki bi morali v prvi vrsti krščanstvo oznanjevati! Ni čuda, saj so tudi slovenski listi z iskrenim veseljem o požaru poročali. Ti listi seveda privoščijo nasprotniku tudi bolezen in smrt ter omažejujejo celo grob tistih, kateri se njih grdomu farizejstvu ne pokorijo. To je kulturna sramota za slovenski narod!

Nemška šola v Pragerhofu dobila je od ministerstva za kult in poduk pravico do javnosti. S tem je dokazana na jezo zagriženih prvaških sovragov potreba te nemške šole. Čestitamo!

Veliki letni sejem v Ptuj, tako zvani „Katarinski sejem“ se vrši v ponedeljek dne 25. novembra. Splošno se sodi, da bo de ta sejem letos prav izborn, nakar opozarjamo kupce ter prodajalce.

V Mariboru so se vršile te dni občinske volitve, pri katerih je zmagala doslej vladajoča nemško-nacionalna stranka v vseh treh razredih.

Oddaja vžitnega davka v najem. Piše se nam: Dne 30. novembra 1912 vršila se bo de ob 10. uri dopoldne pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega mošta, sadnega mošta in mesa za leto 1913, in pogojno tudi za leti 1914 in 1915 v sekcijah: Poličane, Dobra Velika Pirešica, Brežice, Sevida, Laško, Konjice, Oplotnica in Vitanje. Natančni pogoji zveje se lahko pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, pri pristojniki finančne straže v kontrolnih vodstvih in pri oddelkih finančne straže.

Letni in živinski sejmi na Stajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 22. novembra v mestu Gradec (z zaklano klavno živino). Dne 23. novembra v Semriachu, okr. Frohnleiten; v Slovenski Bistrici*; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 24. novembra pri Sv. Marjeti na Pesnici*, okr. Maribor; na Teharjih*, okr. Celje. Dne 25. novembra v Stainzu*; v Lipnici; v Wildonu*; v Ptuj*; v Dobjem*, okr. Kozje; v Vidmu*, okr. Brežice; v Weiznu*; pri Sv. Duhu pri Ločah**, okr. Konjice; v Lembergu*, okr. Smarje pri Jelšah; v Neumarktu*; v Mantern. Dne 26. novembra v Scheiflingu, okr. Neumarkt. Dne 27. novembra v Ptuj (sejem s ščetinarji); v Imenem, okr. Kozje (svinjski sejem); v Mariboru. Dne 28. novembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v mestu Gradec (sejem z rogato živino). Dne 29. novembra v mestu Gradec (z zaklano klavno živino). Dne 30. novembra v Langenwangu, okr. Mürzzuschlag; v Jagerbergu*, okr. Fürstfeld; v Öblarnu*, okr. Gröbming; v Ebersdorfu, okr. Hartberg; v Neudau, okr. Hartberg; v Wenigzellu, okr. Vorau; v Weißkirchen*, okr. Judenburg; v Strassu*, okr. Lipnica; v Leobnu; v Veržeju*, okr. Ljutomer; v Svičini, okr. Maribor; pri Sv. Andražu v Slov. Gor.*; okr. Ptuj; v Rogatcu*; pri Sv. Florijanu (Zgornji Dolci)*, okr. Slovenji Gradec; pri Sv. An-

Zemlja

je vlažna in hladna, tudi poleti. Kdor se giblje mnogo na prostem, je torej lahko prehlajenju, revmatičnim in gihtičnim bolečinam izpostavljen. Pozimi dostikrat v stanovanjih vleče, ali so preobilo ali pa premalo zakurjena in vlažna. Tudi tukaj nastopajo vedno revmatične, gihtične bolezni, boleš v vratu, zobobol in bolezni v prsih, bodenje na strani ter mnogo drugih bolezni. O dobrih domačih sredstvih dokazuje le resnica iz ust izkušnih ljudi več, nego vsako bično hvaljenje. Taki izborni, priznani pre-

parati so, kakor vemo iz lastne izkušnje, Fellerjev bolečine odpravljajoči, zdravilni, okrepčevalni fluid z zn. „Elsafluid“ ter Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen.“ Tu en dokaz: Dr. Neugebauer na Dunaju VIII, Laudongasse 42, piše: „Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ se je nekemu 83 letnemu možu, ki trpi na „Arteriosklerose“, od prijateljske strani priporočalo, da odpravi slabost miškel njegovih nog. Resnično mu je to prijetno namazanje dobre službe storilo in izjavlja ta gospod, da grè zdaj bolje.“ Gospod dr. R. Schmidt, Pitten, Nižje-Avstrijsko, piše: „S Fellerjevima dvema Elsa-preparatoma, zlasti z Vašim fluidom in Va-

šimi pilulami dosegel sem krasne uspehe in vsled tega sem ju mnogokrat priporočal.“

Hočemo Vam še povedati in sicer iz izkušnje: dober tek, zdrav želodec imamo in nobenih želodčnih težav, nobenih bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen.“ Poskusite jih tudi, one uredijo odvajanje, pospešujejo prebavo, vplivajo proti krču in izboljšajo kri. 6 škatlic franko 4 krone, medtem ko se dobi od Fellerjevega Elsafluida poizkusni tucat za 5 kron. Izdelovatelj obeh preparatov samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko). — — — — e.

dražu (Sausal)**; okr. Lipnica; v Brežicah (svinjski sejem); na Bizelskem, okr. Brežice. Dne 2. decembra v Ormožu*; v Pischelsdorfu**, okr. Gleisdorf; v mestu Celje*. Dne 3. decembra v Geistthalu, okr. Voitsberg; v Pürggu, okr. Irdning; pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož; na Planini*, okr. Kozje; v Konjicah**, v Ormožu (sejem s ščetinariji); v Radgoni*. Dne 4. decembra v Wiesu** okr. Ivica; v Vordernbergu, okr. Leoben; v Wildalpen, okr. St. Gallen; pri Sv. Barbari v Halozah**, okr. Ptuj; v Gasenu, okr. Birkfeld; Šmarje pri Jelšah**, v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Ptuj (sejem z rogato živino, konji in ščetinariji). Dne 5. decembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem). 6. decembra v Frohnleiten; v Wundschuh*** okr. Graška okolica; v Stallhofenu okr. Voitsberg; v Oberzeiringu**, v Lučanah**, okr. Arvež; v Trabochu, okr. Leoben; v Čmureku*; v Polju**, okr. Kozje; v Sernici**, v Fladnitzu-Passail, okr. Weiz; v Vuzenici**, okr. Marenberg; v Laßnitz-Lambrecht**, okr. Murau; v Rogatecu (s ščetinariji).

Grozovita babnica. V bližini Brežic živita zakonska Andrej in Johana Brumec v večnem prepriu. Mož je že čez 70 let star in zato komaj 30 letni svoji ženi na poti. Že pred par leti je nečloveška baba zažgala posteljo, v kateri je spal njen mož in nesrečnež si je takrat komaj življenje rešil. Dne 10. t. m. je prišlo zopet do prepria. Grozovita babnica je vzela oestro nabrušeno sekirino in je z njo nesrečnega starčka smrtnonevarno ranila. Babo so zaprli.

Poizkušeni umor. V Ormožu ustrelil je pri belem dnevu na javni cesti kučijaž Martin Hantak trikrat iz revolverja na kuharico Marijo Meznarič. Zadel jo je le lahko. Grè se brčkone za kakšno ljubezensko stvar. Orožniki so Hantaka aretirali in sodnji oddali.

V hudem položaju. Dekla družine Wieser v Mariboru šla je na podstrešje. Ko je hotela oditi, bile so vrata zaklenjena. Zamaj se trkala in klicala. Naposled je hotela pri strešnem oknu na pomoč klicati. Tedaj je padla in si prizadela na kolenu težko poškodbo. Brez pomoči in v velikih bolečinah je morala od torika popoldne pa do četrta na podstrešju prebiti. Ko so jo vso opešano našli, morali so jo takoj v bolnišnico prepeljati.

Iz Drave potegnili so mrtvega zlatarskega učenca Johana Ravnikar, ki je pred par dnevi v Mariboru v vodo skočil.

Dolgoprstež. 24 letni zaradi tatvine že predkaznovani hlapec Franc Graber iz Podvinc ukradel je kantinerju Vogtu v Novivasi 7 steklenic vermuta in je zbežal. Potem je pod drugim imenom stopil v službo pri pekarskem mojstru Nowaku v Pragerhofu. Tam je ukradel okleke in zlatnine za 190 K. Ko je hotel v Mariboru ukradene prstane zastaviti, aretirala ga je policija in oddala okrožni sodnji.

Nezgoda. Graščinski kučijaž Franc Sotlec peljal se je proti Dobovi. V gozdu se je konj splašil, raztrgal jermena in zdivjal proti železniški progi. Tam je prihajal ravno vlak. Konj je trčil v vlak, ki je seveda vbogo žival vrgel v jarek, kjer je poginila.

Nezgoda. Deželni poslanec g. Franc Neger v Mariboru padel je pri delu raz neke lestvice. Pridobil je smrtnonevarno notranje poškodbe. Upamo, da splošno priljubljeni g. poslanec kmalu okreva!

Iz tira skočil je vlak med postajoma Križevci in Vudišovci, brez da bi se kakšnja večja nesreča zgodila. — V Ptuj se je raztrgala pri tovornem vlaku „kuplunga“. Vagoni so peljali šine, ki so na progo padle. Vsi vlaki so imeli zaradi tega po 5 ur zamude.

Požig. V Verovju pri sv. Jurju j. ž. pogorela so poslopja posestnika Antona Krivec z vso krmo in živlenskimi sredstvi. Le živino so rešili. Škoda je velika. Zažgal je odpušeni hlapec Martin Šloser iz masčevanja. Požigalec se je sam pri sodnji zglasil.

Pazite na deco! Dveletna hčerka posestnice Pelko v Prelogu padla je v domačo mlako in je utonila. — 3 letni sinček rudarja Grčar v Retju v Trbovljah bil je na rudniški progi od „hunta“ povožen. Odtrgalo mu je nogo. Smrtnonevarno ranjenega dečka so prepeljali v bolnico.

V transmisijo prišel je v Rušah kovaški

učenc Fr. Rajsp. Ranilo ga je smrtnonevarno.

Nezgoda. V Trbovljah je pri streljanju zadela težka skala rudarja Stojana Slatan in mu nogo zmučkala.

Iz ljubosumja je napadel v Grobelnem kmeti fant Roman Pogelšek fanta Franca Golez in ga je z nožem smrtnonevarno ranil.

Iz Koroškega.

Friedrich Seifriz †.

Iz Mikla uz hofa pri Celovcu prihaja tužna vest, ki bode gotovo po vsej napredni Koroški globoko žalost povzročila: „oče Seifriz“ je po dolgi in mučni bolezni izdihnil. Kar verjeli nismo tej vesti, ko nas je zadela. Mnogo, mnogo prehitro jo umrl ta znameniti, zvesti sin koroške domovine, ta neopogljivi značaj in nevtrudljivi dobrotnik... Pokojni veleposestnik Seifriz bil je desetletja župan svoji občini, katera mu mora biti za ogromno njegovo delo globoko hvaležna. Tudi kot poslanec je bil pokojnik eden najboljših zagovornikov gospodarskega dela, eden tistih mož, ki ne poznajo sami sebe, marveč le druge, ki žrtvujejo vso svojo moč v blagor drugih. Na spodnjem Koroškem ne bode nikdar ime tega vrliga moža pozabljeno... Ni nam mogoče popisovati vse tisto, kar je pokojnik v svojem življenju, polnim dela in sovraštva nezavednih klevetnikov, izvršil in zasiguril. Bil je mož, ki je stal kakor skala sredi razburjenega morja, ki je znal in smel vsakemu prosto v oko pogledati, ki ni mnogo govoril, pač pa mnogo delal. Za napredno koroško stvar je smrt našega „očeta Seifriza“ velikanska izguba... Spavaj sladko pod domačo tvojo zemljo! Na tvojem grobu bodejo vedno rožice koroške zvestobe cvetele, — za svet, za daljni svet si morda umrl, dragi pokojnik, — ali v naših srcih živiš naprej in ostaneš nepozabljen! Počivaj mirno, ti naš voditelj, ti dobrotnik koroškega ljudstva, — naša ljubezen in naša zvestoba čuje tvojo grob!

* * *

Kaj lahko poslanec za svoje volilce doseže. Piše se nam: Napredni poslanec gosp. Lutschounig nam je zdaj že drugič dokazal, kaj vse zamore pridni ljudski zastopnik za svoje volilce doseči. Že v spomladi se je g. Lutschounigu posrečilo, dobiti od vlade 10.000 kron podpore za one posestnike njegovega volilnega okraja, ki so bili po suši hudo prizadeti in niso zamogli niti semena kupiti. Dne 5. julija je vložil posl. Lutschounig zopet nujnostni predlog, da dobi za svoje po grozni toči poškodovane volilce izdatno državno pomoč. In res se mu je zopet posrečilo, dobiti 20.000 kron. Od te svote je padlo na občino Hodiše 1.500 K, Kotmarjavo 5.200 K, Sv. Marjeta 3.200 K, Žihpolje 4.150 K, Radiše 500 K, Škofiče 250 K, Podljubelj 2.000 K, Medborovnica 3.200 K. Posl. Lutschounig pa ni tako ozkosrčen, da bi le za svoje volilce skrbel; on vè, da zadane toča ali suša vsacega kmeta enako brez razlike političnega mišljenja. G. Lutschounig je pridobil podporo celo občinam, ki ne spadajo v njegov marveč v Grafenauerjev volilni okraj, tako n. p. Podljubelj, Medborovnica in sv. Marjeta. Grafenauer se za svoje volilce ni briga, ker ima preveč s hrvatsko-srbsko politiko opraviti. Občina Škofiče je popolnoma prvaško-klerikalna. In vendar ji je priskrbel vrli g. Lutschounig že več stotokov podpore, nego je dobil tam začasa volitev glasov. Občina Svetnavas je bila tudi jako hudo od toče prizadeta; zlasti na vzhodnem delu je bila hajdova žetev popolnoma uničena. Ta občina ni dobila nič podpore, vključ temu, da ima Grafenauerja, dr. Brejca e tutti quanti za „častne občane.“ Takega zastopnika, kakor je ta Grafenauer, bi bilo pač lahko sram. Pred volitvami obljubujejo ti prvaški hujšaki vse mogoče; a kadar so volitve minule, kadar ti gospodje na Dunaju svoje desetake vlečejo, takrat so vse obljube pozabljene, — nikdo ne misli več na vbogo volilce, ki doma trpijo in lakoto stradajo!

Tatvine. V Celovcu se je neki Čermenjak

vtihotapil v hotel Trabesinger in je tam nekaj denarja ter razne predmete pokradel. Posrečilo se mu je potem pobegniti. Čermenjak je izvršil baje tudi celo vrsto drugih tatvin. — V St. Veitu ukradel je nekdo natakariji Ceciliji Semmelrock 330 kron denarja. — V Dobrovi pri Rudenu bilo je delavcu Štefanu Wriesnig obleke za 30 K ukradeho. Dolžijo nekoga Karl Kranjca iz ptujske okolice te tatvine. Kranjc je dobil iz usmiljenja prenočišče, v zahvalo pa je potem kradel.

Pod vlak prišla je v bližini Unter-Draurburga 500 kron vredna lepa krava posestnika „Hüttenwirt.“ Neko drugo kravo je vlak samo ranil. Kmalu bi prišla tudi dekla, ki je krave gnala, pod kolesa.

Pošten najditelj. V občini Eis našel je neki šolski deček denarnico, ki jo je izročil svojemu očetu cestarju Waldmann. V denarnici je bilo 450 kron denarja in več spisov, iz katerih je bilo razvidno, da je denarnica lastnina lesnega trgovca Ebnerja v Celovcu. Waldmann je denarnico takoj z vso vsebino orožnikom oddal.

Smrt pijanke. V Kedingu našli so dekle Katarino Wiesflucker mrtvo v snegu ležati. Nesrečnica je bila hudo pijači udana in je tudi vsled alkoholnega zastrupljenja umrla.

Požar. V vasi Annenheim-Schattseite je pogorelo k Berghofu spadajoče gospodarsko poslopje. Škoda je velika in le deloma z zavarovalnino krita.

Smrtna nesreča. V gozdu firme Fischer & comp. pri Paternionu so delavci drevje podirali. Na delavca Miho Müller je padlo težko drevo in mu odtrgalo levo roko ter nogo. Nesrečnež je takoj umrl.

Mrtvega našli so v Stanfenu pod mostom čez tamošnji potok delavca Johana Weichselbaum. Nesrečnež je brčkone v pijanosti od mosta padel in se ubil.

Padla je v Libeličah čez stopnice v klet 68 letna dekla Jožefa Vaulant. Našli so nezvestno in s pretresenimi možgani. Vključ zdravniški pomoči je revica čez par ur umrla.

Utonil je v potoku v Bistrici delavec Johan Rainer. Padel je po nesreči v vodo, iz katere se ni mogel več rešiti.

Smrt pri delu. Pri sekanju drevja v gozdu v Bärnbachu je ubilo holzmeistera Johana Gugenbichler. Nesrečnež je takoj izdihnil.

Gospodarska razdelitev Turčije.

Balkanska zveza hoče evropsko Turčijo razdeliti. Zato postanejo gospodarske razmere teh doslej turških pokrajin zanimive. Skupno meri evropska Turčija 169.300 kvadratnih kilometrov (km²). Na tej zemlji živi prebivalstva 6.130.200 oseb; pride torej 36 oseb na vsak km². Na vijalet Konstantinopol odpade 3900 km² z 1.203.000 prebivalci. Sedaj mnogo imenovani okraj Tšataldša obsega 1900 km in 60.000 prebivalcev. V vijaletu Konstantinopol je okroglo 32 km² kmetijsko obdelanih, v okraju Tšataldša pa skoraj 306 km². Omeniti je, da je v tej pokrajini mnogo močvirja, bajerjev, zemeljskih utrd. V vijaletih, ki bi bili pri razdelitvi evropske Turčije posebno mastni plen, je število prebivalstva in velikost eledeča:

Vijalet	Skupna površina v km ²	Od tega kmetijsko obdelano	Število prebivalstva	Število prebivalstva na km ²
Adrianopol	38.400	3.810	1.028.000	27
Soloniki	35.000	2.025	1.131.000	33
Monastir	28.500	1.054	849.000	29
Kosovo	32.900	3.194	1.038.000	31
Janina	17.900	962	527.000	30

Iz teh števil je razvidno, kako malo te zemlje je kmetijsko obdelane in kako maloštevilno je vsled tega tudi prebivalstvo. Ali pri pametni gospodarski politiki bi imele te pokrajine vsekakor lepo bodočnost. Izredno bogate so na mineralnih vsake vrste. Živinoreja in poljedelstvo se je vključ večnim političnim nemirov v posameznih delih prav lepo razširila. V vijaletu Soloniki se je n. p. leta 1907 za skoraj 3½ milijone markov rudniških pridelkov dobilo, vključ temu da je tamošnje rudarstvo še v po-

(Nadaljevanje na strani 11.)

Dopisi.

Iz Ormoža. V predzadnji številki smo čitali dopis iz Ormoža, odnosno od ormoških narodnjakov. Temu moramo tudi mi nekaj dodati. Vprašamo namreč: ali ima članstvo pri sokolskem društvu res vpliv na sodnijske razprave ali ne? Stvar je sledeča: Dne 17. septembra se je vršila pri okrajni sodnji v Ormožu obravnava zaradi nekega malenkostnega prepira. Obdolženec je bil kaznovan na 24 ur zapora. Mi nimamo ničesar zoper to, kajti postava mora za vse veljati. Ali biti mora tudi za vse enaka. Sodil je slovenski sodnik Zemljič, ki je vodja telovadnih vaj za ženske pri sokolskem društvu. Neki drugi voditelj ormoških „sokolov“ pa je drugi dan pravil, da mu je sodnik Zemljič povedal, da bi dotični obdolženec ne bil kaznovan, ako bi bil član sokolskega društva. Mi imamo zanesljive priče, da je dotični „nadsokol“ res to povedal. Vprašanje je zdaj dvojno. Mogoče je, da si je dotični „nadsokol“, ki igra med ormoškimi obrtniki veliko vlogo, Zemljičeve besede le izmislil. Potem ga mora sodnik Zemljič vključiti temu, da je sam „sokol“, tožiti, kajti očital mu je s tem strankarstvo v sodnijski službi oziroma zlorabo uradne moči. Ako je pa sodnik Zemljič v resnici dotične besede izpregovoril, potem se ga mora z moko kunjjo iz sodnije pregnati, kajti s tem je prelomil svojo prisego, da bode nestrankarsko sodil. Mi ne moremo trditi, kdo ima prav. Na vsak način pa opozarjamo c. k. državno pravdnništvo na to zavedo in smo pripravljeni s pričami svoje trditve dokazati. Zaupanje ormoškega prebivalstva do sodnije je do skrajnosti omajeno.

Iz Starš pri Sv. Janžu d. p. Zagradite plote, kateri so za občinskimi pašniki, ako ravno graditev ni postavna, ker s tem si preprečite veliko sovraštno. Je boljše eno ur plot delati, kakor po 10 krat in še več v mesto hoditi. Tako je prišla sosedova krava v Gregeja dobičkanosno krčvino ter se je pasla 5 minut in žrebe 5 minut; zdaj se mora škodo ceniti. Eden cenitelj prizna škodo 6 kron in drugi 3 kron. In zdaj je postal proces in prepir, ki znaša skupno 100 kron. K temu še hočem omeniti: ne silite svojih poslov k prepiru pričati, ako sami vidite, da so večji del pijani ter dostikrat krivo prisežejo, da so prisiljeni, ker bi drugače bili iz službe zgani. Ne verujte tudi ženam vse, katere imajo lahke brade in mehke jezike. Ampak toži to, kar sam slišiš in tudi zavedne priče; tudi ne pričam šnopsa kupovat, ker morajo resnično pričati. In veruj mi, da postava je za vse enaka! Posojilo je za vrniti. Ne dotikaj se smole! Klin s klinom.

Iz Grebja v Halozah. Cenjeni „Štajerci!“ Puščavnik sem v Vidokovi pečini, torej ne daleč oddaljen, takorekoč vis-a-vis nove Leskovške šole. Morebiti še Ti ni znano, da je bila nova šola dne 5. novembra celi dan do polnoči blagoslovljena. Blagoslovili so jo preč. g. dekan iz Zavrča. Potem se je pa jedlo, muziciralo in streljalo pozno v noč. Kakor že pri naših prvakih ni brez tepeža nikjer nobene slovesnosti, tako se je tudi tukaj končalo z tepenjem. — G. nadučitelj Stoklas se je kaj dobro počutil. Zvečer v temi ga srečam v spremstvu treh mladih učiteljc, da so njega držale vsaka za svoj rokav in ker ima na suknji samo dva rokava, je pa tretja držalka nekje vzadi, ne vem za suknjo ali za hlače, ker je bila tema. Oh ti Stoklas! Ko zvečer mimo rude kak Varničar priklesti, pa me zbudi; tedaj pa grem čitat od Srbov. Tudi pri nas je dosti Srbov; še celo ena uradna oseba, ki pomaga vleči državni voz, se dosti zanima za Srbe. Pa naj bo kak hoče, okoli Vidokove rude vem, da nikoli ne bo korakala srbska vojna. Zadnjič, ko se prebudim, bilo je v nedeljo, in ko pogledam skozi okno, zagledam nekoga v dolgi suknji korakati proti Pintjakovi kopeli; to je bil naš g. župnik Skamlec, ki je hodil zjutraj pred ranim sv. opravilom agitirat za občinske volitve. Koliko pa so si še celo njegovi kalini prizadeli! Najbolj pa si je prizadeval Jaka Kozel iz Spod. Leskovca; on je vzel desno obrežje, to je Terdoboje, češ mene dobro poznajo, ki imam tam klet in nikomur piti ne

dam; levo stran pa so vzeli drugi z združenimi močmi. Koliko se je na vseh krajih agitiralo, v cerkvi in zunaj! Prvi dan pred volitvijo je bil v kaplaniji neki nezaupen shod, pri katerem je neka žena iz Spodnjega Leskovca najbolj agitirala. Pa le ni šlo! Ti agitatorji so si bili že cele proračune napravili. Za vsakega so imeli že svoj posel pripravljen. Nek hudomušnež mi je pravil pri Jozefi v štacuni, da bi bil neki Fuks rihtar in drugi je že vsak imel svoj posel pripravljen. Se mi je ravno tako zdelo, kakor je bilo pri nekdanjem konzumu v Leskovci: eden odbornik je prodajal kruh, drugi žganje, tretji piskre i. t. d., vsak je bil neizpučen komi. Pri volitvi si je tudi pridno pete brusil naš mežnar. To človeče je vihar lani prinesel od neke iz Pohorja k nam in je postal jako nemiren. Na predno misleče Leskovčane ima za „nemčurje“, ker mu je žal, da sam nemški ne zna in se je baje izrazil, „da bode vse nemčurje podružgal.“ Ne bojimo se ga, če je močan kakor Samson, ne, če ves kolikor ga je nad nas pride in še tudi svoje cvikarje si sme pridjati. Ta možicelj namreč nosi očale in sicer ob velikih praznikih in ob času volitve. Kadar pa gre okoli fehtat, takrat gre brez očal, da bolje vidi, koliko mu kdo v žakelj osiplje. Tedaj mežnar miruj, pa bode vse bolje. Vzemsi si v spomin besede: „ne sutor ultra crepidam!“ Pazi, da tudi ti ne prideš v Zemljičev brzoparilnik. V soboto zvečer, ko je šel dež pa sneg, je pri meni spal en Varničar in mi pravil, da ga na zgornjem cerkvenem fest pijejo, da je bojdja tam, kjer hodijo pivci iz kleti vode spuščat, celi vogel odbrušen. Dragi „Štajerci“, to je Srbija! Bo treba enkrat pogledati. Prihodnjič zopet kaj zanimivega. Tvoj prijatelj.

Gospodarske.

Pospeševanje živinoreje in vnovčevanja živine v Avstriji. Po postavi z dne 30. decembra 1903 se mora darovati iz državnih sredstev za urenitvenje sklada za pospeševanje živinoreje in vnovčevanje živine v letih 1910 do vstevši 1918 vsako leto 6 milijonov kron. Od za leto 1911

določene te podpore bilo je glasom postave porabiti 1 milijon za pospeševanje vnovčenja živine, 5 milijonov kron za pospeševanje živinoreje sploh. Teh 5 milijonov kron se je na posamezna kraljestva in dežele z ozirom na število govede tako-le razdelilo: Na Nižje-Avstrijsko z 606 938 kosov govede 319 065 K; Zgornja Avstrija z 538 569 kosov govede 309 409 K; Salzburg z 141 549 kosov govede 74 441 K; Štajerska z 718 841 kosov govede 377 893 K; Koroška z 256 220 kosov govede 134 694 K; Kranjska z 253 838 kosov govede 133 542 K; Tirolsko z 423 405 kosov govede 222 583 K; Vorarlberg z 62 635 kosov govede 32 927 K; Trst in okolica z 4860 kosov govede 2 554 K; Goriško z 75 759 kosov govede 39 826 K; Primorsko z 59 073 kosov govede 31 054 K; Dalmacija z 108 216 kosov govede 56 883 K; Češko z 2 258 338 kosov govede 1 187 203 K; Moravska z 789 552 kosov govede 415 065 K; Šlezija z 203 788 kosov govede 107 130 K; Galicija z 2 718 166 kosov govede 1 428 933 K in Bukovina z 241 422 kosov govede 126 914 K. — Kaj pomeni teh par milijonov napram milijardami, ki jih izdaja država vsako leto za cerkev in za veliki kapital? Državi je še vedno neznan, da je kmet steber človeški družbi.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 40

Pomladienje vina.

Spisal deželni vinarski in sadjarski ravnatelj Stiegler.

Poseben način zmešanja večih vin je pomladienje vina. Uporablja se takrat, če vino, katero je iz slabega letnika ali katero ima premalo alkohola, ni trpežno; nadalje, če je zgubilo svoje dragocene okusne snovi; ko nečisto če se zaradi prenehanja vretja ali iz drugega vzroka ni tako razvil, kakor to želimo. V takih slučajih ga lahko zboljšamo s tem, da ga do polovice pomešamo z vinskim moštom prihodnjega letnika. Na ta

Od vojne.

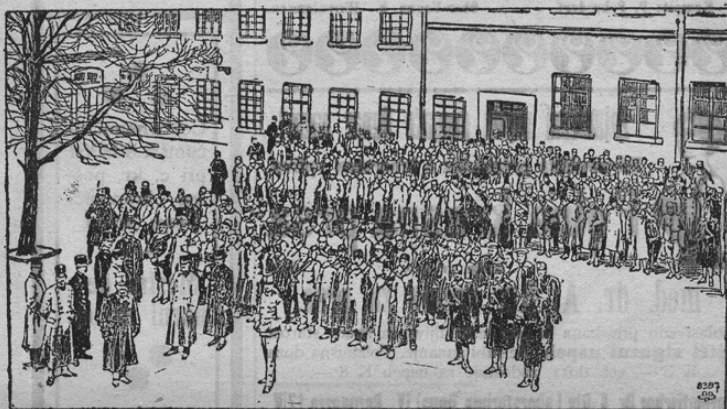
Pred kratkim se je več sto v Boznijo pobegnelih turških vojakov skozi Dunaj poslalo, da se jih obdrži skozi vojni čas v raznih čeških mestih. Naša slika kaže, kako se spravlja na dunajskem državnem kolodvoru te turške begunce v vlak. Ti Turki dobijo za časa vojne oskrbo in plačo kakor naši vojaki, kar se bode pozneje seveda Turčiji zaračunalo. Mnogo Turkov je bilo tako slabo oblečenih, da se jim je moralo tudi nekaj tople obleke dati.

Transport türkischer Gefangener durch Wien.

Od vojne.

V začetku balkanske vojne so Črnogorci precejšno število turških vojakov čez mejo sandžaka Novibazar v Bozno potisnili. Zlasti je ta usoda zadela turške posadke mest Sjenica in Plevlje. Na avstrijski zemlji so Turki seveda orožje odložili in se podali Avstriji, ki jih je poslala v Reichenberg na Češkem. Naša slika kaže te Turke, ki se prav dobro počutijo, skupno z avstrijsko stražo na dvorišču tamošnje inanterijske vojašnice.

Aus dem Sandschak nach Bosnien geführte türkische Soldaten in Reichenberg (Böhmen.)

način vre še enkrat, in če smo primerno odbrali vrsto grozdja in mošta, moremo na naravni način dobiti zaželjeno zboljšanje. To pomladije je tudi poznano sredstvo, da se pri belanih vinih, ki imajo n. pr. okus po jesihu ali plesni i. t. d., te bolezn odstranijo, in da dobimo zopet zdravo mlado vino.

Tudi stara vina, ki so že dobila čuden, ongaven okus vsled starosti, se lahko s tem pomladijo, da jih pomešamo z mladimi močnimi vini po prvem pretakanju. Seveda se naj napravi pred vsem poskus v malem — polliterki steklenici — da se vidi, v kakšnih množinah se naj v ni pomešata, da dobi vino značaj mladega vina.

•Gosp. g'asnik. •

Canalejas umorjen.

Prinašamo sliko španskega ministerskega predsednika Canalejas. Že v zadnji številki smo poročali, da je bil Canalejas iz političnih vzrokov od nekega anarhista

Don José Canalejas.

ustreljen. Tudi morilec sam si je vzel življenje. Canalejas je bil najboljši španski politik in je zlasti izborni proti mogočnemu klerikalizmu nastopal.

Reparature na šivalnih strojih

izvršijo se v naši delavnici hitro in strokovnjsko, Singer Co., akc. dr. za šivalne stroje, Ptuj, Hauptplatz 1. Največje in najstarejše podjetje za šivalne stroje. Na vprašanja vsako zaželeno pojasnilo. Muštri šikanja in šivanja zastoj in franko. 968

Za ženine in neveste.

Poročni prstani iz zlata od K 3.— naprej samo pri F. Werhonic, urar, Ptuj, Herrengasse 20. 966

Jabolčnico

prodaja Rudolf Wibmer v Ptuj. 990

Z novim letom se sprejme pri dobri plači nekaj mlajših, pridnih 999

dekel,

ki znajo ravnati z govedo in svinjami. Vprašanja na velenje posrednika Rudolf Kneissl, Kumpitz P. Fohndorf.

Zajamčeni uspeh drugače denar nazaj!
Zdravniška priznanja o izbornem vplivu.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 1001
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3.—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K. Razpošiljatev strogo diskretna.

12.000 flanelnih odev
rešenih pri nekem požaru, nepoškodovanih, samo z malimi vodnimi madeži
Tigerske odeje svetovnoznane
neuničljive, ca 190 cm dolge en kos K 170, bordó, drap, visoko rdeče, s krasnimi traki, ca 180 cm dolge en kos K 220, šotsko karirane 11 barvne, ca 180 cm dolge en kos K 260
Razpošiljatev po povzetju pri najmanj 6 kosov franko
JOSEF MIKOTA, Königinhof a. d. Elbe. 1002

Mnogo bolnikov

še ne vè, da se slabost živcev, histerija, duševno in telesno oslavljenje, pomanjkanje spanja, neveselje do dela, prehitra slabost, nerazne srčne, želodčne in črevesne bolezni, težkote prebave, glavobol, sinost, otpljenje ter mnogo drugih, vsakemu zdravljenju nasprotujočih bolezni z Elektro - Vitalizer - zdravljenjem sigurno in temeljito ozdravi.

Kdor išče zdravljenje in okrepčanje, naj čita to jako zanimivo zdravniško knjigo, katera na 64 straneh v kraji izpeljavi s podučnimi slikami odlike tega zdravniško najbolj preizkušenega zdravljenja vsebuje. (Za ženske posebna izdaja.)

To vredno knjigo Vam pošlje na zahtevo zastoj in franko ali je dobite pri obisku 1004

Elektro-Vitalizer, zdravn. ordin. zavod,
Budapest, VI., Andrassy-ut. 27. mezzanin 175.

Vprašajte

enkrat Vašega domačega zdravnika; ta Vam bode tudi potrdil, da ne sme manjkati v nobeni hiši dobro, zanesljivo desinfekcijsko sredstvo. Za umivanje ran in poškodb, za desinfekcijo na bolniški postelji, za intimno toaletto dam (irrigacijo) je najboljšje rabiti

LYSOFORM

v 1—2%-ni raztopini. — Lysoform je preizkušeno, že eno desetletje priznано in znanstveno pregledano desinfekcijsko sredstvo. Se dobi z navodilom za rabo v vsaki apoteki in drožeriji; originalna steklenica 80 vinarjev. — Zanimivo knjigo o zdravju in desinfekciji Vam pošlje zastoj na zahtevo A. HUBMANN, referent »Lysoform-tvornice«, Dunaj, XX, Petraschgasse 4.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta 1862.	priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.	Vstanovljena leta 1862.
Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto - hranilničnem uradu. Mestni denarni zavod.	Občenje z avst. ogersko banko. Ravnateljstvo.	Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu. Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da priredi v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski trsniki kulturi in v odraščanju drevesne šole ter uresničenja sadonosnikov in ravnarja v njih tudi leta 1913 po en stalni viničarski tečaj in sicer na:

- 1) deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru;
 - 2) deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;
 - 3) deželni viničarski šoli v Zgornji Radgoni;
 - 4) deželni viničarski šoli v Skalici pri Konjicah.
- Ti tečaji pričnejo se s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1912.

V Mariboru se toče 14,
" Zgornji Radgoni 16,
" Leibnitzu 26,
" Skalici pri Konjicah 12

sinov posestnikov in viničarjev sprejelo.

Ti dobijo na imenovanem zavod h prostu stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za predelavo in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju se bode dalo vsakemu udeležencu spričevalo o njegovi porabljenosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev imajo prosilci svoje neokolekovanе prošnje do najkasneje 6. februarja 1913 deželnemu odboru vposlati.

V tej prošnji je izrecno povdarjati v katero preje omenjenih viničarskih šol želi prosilec priti; prošnjam je priložiti:

- 1) dokaz o končanem 16. letu življenja;
- 2) navedeno spričevalo, ki mora biti od župnijskega urada potrjeno;
- 3) zdravniško potrdilo, da prosilec ne trpi na kakšni nalezljivi bolezni;
- 4) odpustnica iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodejo od 15. februarja do 1. decembra 1913 nepretrpano v tečaju ostali in se vsem izobrazbo tiko? — čim se navodilom kmetijskih strokovnih organov pokorili.

Gradec, 18. oktobra 1912.

Od štajerskega deželnega odbora.

MOCCA WÜFEL
sind der allerfeinsten, fix und
fertig gezuckerte Kaffee
ein Wüfel gibt 1/2 Liter,
kostet 16 Heller.
ÜBERALL ZU HABEN!!
C. WENGER, FABRIK, KLAGENFURT.

766

Peter Kostič-a naslednik Celije na glavnem trgu zraven apoteke

prilporeča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadilne predmete. Razine stvari iz jekla npr. brestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloide in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vse vrst Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, skleda, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin naprej. Posebno lepe reči pa za 80 do K 120.

Samo K 4:85 ura z verižico in priveskom

Krasna remontoar ura za gospode iz novega srebrnika „Facette“ z najnovejšim švicarskim patent-anker-kolesjem (ni plehnata ura, pero se ne trga) temveč masivno in krasno gravirano ohišje skupaj z moderno pancir-verižico iz novega srebra s priveskom. Proti povzpetju skupaj K 4:85. Pri naročbi 6 kosov 1 taka ura z verižico zastoji. 3 leta garancije, da gre vsaka ura dobro. Hiša ur „Famos“, Dunaj 363 XVI/2, Lerchenfeldgürtel 5. Izmenjava ali denar nazaj. Isče se za topline. 969

Na parni žagi

638

Adalberta Ružička v Rogoznici,
ležeči na železniški progi postaje Ptuj, se vedno vse vrste okroglega lesa (Rundholz), ter tudi celi gozdi po najboljših cenah kupujejo; nadalje se vsaki les, tudi najmočnejši, v „lonu“ najceneje zreže; prodaja se tudi vse vrste dil in rezanega lesa najceneje in izdeluje, ter objavlja vse najsolidnejše; kupuje in prodaja se tudi vse vrste sodarskega lesa. Vsakdo se lahko na to skozi mnogo let kot solidno poznano firmo zaupljivo obrne

638

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve užigalice“! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptuj.

Vinogradniki!
Berlandieri x Riparia Teleki
je najboljša trsna podlaga sedanosti
Predno krijeite svojo potrebo
na ameriskih trsih in cepjenik.
Zahtevajcena veliki
ilustrovani cenik,
kateraga pošljemo vsakomur
zastonj in franco.

Diskrbništvo vinogradov in trsnikol
SIGMUND TELEKI VILLANY, Ogrsko
Filialno zastopstvo SÖLLENAU, Niže-Avstrijsko.

960

Na prodaj je

998

kmetija

v Kamenu v Podjurski dolini na Koroškem z 19 orali zemljišta, med tem 11 oralov njiv, gozd s 30 letnim rastom, hiša in hlev zidana. Cena 13 000 K. Polovica more na posestvu ostati. Odgovor daje: Jožef Pusch-nig v Zagorjah (Saager) pri Mohlichah (Möch-ling) pošta Galicija na Koroškem.

2 pekovska učenca

se pod zelo ugodnimi pogoji takoj sprejmeta; kateri meni piše, po tistega se pripeljem do Ptuja po njega; več povem pismeno. Naslov je: Leopold Čeh, Dampfbäckerei in Andritz bei Graz.

Popravila dobro in poceni.

Ure, verižice, prstane itd. se kupuje najbolje in najceneje pri
F. WERHONIG, urar, Ptuj, Herrengasse 25
v bližini c. k. kaznilnice. 945

Oblastveno avtorizirani
civilni geometer

802

Richard Stiger v Ptuj
(novi rotovž, II. nadstropje)

prilporeča se za izpeljavo razdelitev posestev, omejitvev in določitev mej, popravke mej in vseh drugih v to stroko spadajočih del.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju to presenečenje!
600 kosov za samo 3 K 80 h.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gre natanko, za kar se 3 leta garantira, ena moderna zidana kravata za gospode, 3 k. najfin. žepnih robcev, 1 nežni prstan za gospode z imit. zlah-tnim kamenjem, ena nežna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz krasnega koljerja iz orient. biseroev, mod. damski kinč s patent-zaklepmi, 2 eleg. damska armbanda, 1 par ubanov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 par gumbov za manšete 3 gradov duble-zlato s patent-zaklepmi, 1 veleeleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta, 3 jux-pred-meti, velika veselost za mlade in stare, 1 jako praktični seznamek ljubavnih pism, za gospode in dame, 20 korespondenčnih pred-metov in še 500 drugih rabnih predmetov, neobhodnih v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar, vredna, stane samo 3 K 80 h. Pošlje po povzpetju centralna razpoš. hiša

Ch. Jungwirth, Krakova štev. 63.
NB. Pri naročbi 2 paketov se doda zastoj 1 prima angleško bri-
tev. Za kar ne dopade, denar nazaj. 1009

Viničar

ako mogoče z večimi delavskimi močmi za eno viničarijo blizu Ormoža se išče. Vpraša se v upravnistvu „Štajerca.“ 1006

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj z vraven klanice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Lepo posestvo

na prodaj, dobičkanosno posestvo pri Mariboru, obseže 25 oralov, njive, travniki in polni lesi, parcele so razdelne in večina, da se hiše stavijo, se bo oddalo za dragi denar; pri tem posestvu je veliko poslopje zidano, z opeko krito, se prodaja po nizki ceni vkup ali pa razdelno (po parcelah); več pove upravnistvo tega lista. 1000

K 200—300

mesečno se lahko zasluži s porabo v zunanji službi življenske in otroške zavarovalnice. Pri-merno tudi kot postranski zaslužek. Oferte z referencami pod „Dauernde Stellung“ na anon-čno ekspedicijo Josef Heuberger, Gradec, Herren-gasse 1. 991

V najem se da takoj

posestvo ki meri 16 johov, v lepi legi, vse skupaj pri okrajni cesti, 15 minut do župne cerkve. Vse lepo posejano in obde-lano. Nova zidana z opeko krita hiša, drugo poslopje še močno v dobrem stanju. Se da z vsem orodjem in pohištvom vred ali brez tega in živino 4 velka goveda in 4 večje in 5 malih svinj. Vina bode 4 do 5 polov-njakov še stari trs. Stelje in drv dovolj. V najem se da na 3 leta. Proda se pa ena čisto nova preša, cena 110 kron, i. s. gorna klada, žmek, vreteno in kamen, ki tehtta 800 kg; potem lesena kočica cena 180 K in dva orehova drevesa po 150 K in ene harmonika (Halbgramatisch) cena 44 K. — Naslov: Franc Zatlér, posestnik v Škledju, p. Spitalič pri Konjicah. 994

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je odprta)

12. do 1. ure zaprti; ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

[Kopelj z vročim zrakom, paro ali „Bausebad“ z ruho K—60; postrežba K—10.]

Milijoni
račijo proti
kašlju
hrupavosti, kataru zaslinjenju, krčnemu in osovskemu kašlju
Kaiserjeve prsne karamele
s „3 smrekami“
6100
net. pot. spr. čeval zdravnikov in zasebnikov jamčijo za sigurni uspeh.
Jako uspešni in dobro ukusni bonboni.
Cena 20 in 40 vinarjev. Doza 60 vinarjev. Se dobi pri: H. Molitor, apoteka v Ptuj, Ig. Behrbalk, apoteka v Ptuj, Karl Herrmann Laški trg, A. Elsacher, Laški trg, A. Plunger, apoteka, Podčetrtic, Hans Schneider-schitsch, apoteka v Brezicah 856

Razpošiljam orožje vsake vrste 563
na 10 dni za poskušnjo in vpogled. Enocerne Lancaster-puške od K 20—, dvocevne Lancaster-puške od K 80—, Hamerles-puške od K 70—, fibert-puške od K 8—, revolver od K 5—, pištole od K 2— naprej. Ugodni plačilni pogoji. — Ilust. cenik zastoj. F. Dušek, fabrika orožja, Opčno št. 2062 na drž. žel. Češko.

Ena 953
švicarska goldin - ura
ki gre dobro na sekundo za samo K 270. Kdor zdej ne kupi, nima te prilike nikdar več v življenju. Se dobi po povzetju pri S. Brandes Krakova. B. Josefowicz št. 11—
Proda se v enem večem trgu na Spodnjem Stajerskem

hiša z gostilno
in mesarijo. Kje? pove upravnistvo „Stajerca.“ 936

Zastoj
in poštnine prosto dobi vsakdo na zahtevo moj
glavni katalog
s 4000 podobami ur, zlatih in srebrnega blaga, godbenega, manufakturnega, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo, optičnega blaga, kadilnih rekvizitov, toaletnih artiklov, orožja itd. 795
C. in kr. dvorni liferant
Hanns Konrad, razpošiljal. hiša
v Mostu (Brux) št. 1697 (leka).
Niklaste žepne ure . . . K 4-20
niklaste budilnice . . . K 2-90
ure-kukavice . . . K 8-50
harmonike . . . K 5—
srebrne ure . . . K 8-40
ure na pendelj . . . K 8-50
gosi . . . K 5-80
revolverji . . . K 6—
Razpošilja po povzetju ali napreplačilo. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

!!! 500 kron!!!
Vam plačam, ako moja Wurzelvertiger „Riasalbe“ ne odpravi tekom 3 dni in brez bolečin Vash kurjih oces, bradavic, rogove kože. Cena 1 posodice z garancijskim pismom 1 krono. Kemény, Kasehan, I. Postfach 12/234, Ograko. 925

Novo priloznosti!
Werndl-infanterijske puške model 67/77 za kroglo kal. 11-2 mm 8 K 50 h. Ista puška prenamerjena za šrot kal. 28, na 60 korakov dobro ustreljena samo K 12—. Puška za potovanje za zložit (Reiseum-kapflinte) kal. 16, se nosi jako prijetno v ruksaku, samo 36 K. — Fibert-puške kal. 9 mm za kroglo in šrot, fino delo, nese daleč, zbije izvrstno, jako lahki pok 24 K. — Fina lancaster-dvojna puška kal. 16, z dolgim kjučem, levo chokb. 80 K, prima 95 K. — Fina puška (Büchsenflinte) kalib. 16/93, dolg kjuč 70, prima 95 K. — Fina flinta (Büchsenflinte), ključ med petelin t. o. K, prima 100 K. Največja garancija. Friedr. Ogris, puškar, St. Margareten Rosental, Koroško. Po strelu napravijo moje dobro in trajno izdelane puške dobremu strelcu največje veselje.

+Korpulenca+ debelost

odpravi znameniti pristni dr. Richterjev čaj za zajutrk. Edino neskojljivo sredstvo prijetnega okusa in garantirano zanesljivega vpliva. En zav. K 250, 3 zav. K 7—. doposiljatev poštnine prosta od inštita „Hermes“, München 154, Baaderstr. 8. — Spričevala: dr. med. Qu.: konstatira 5—6 ja celo 9½ kg znižane teže v ca 21 dneih. Dr. W. K. v K.: Z uspehom Vasega čaja za zajutrk jako zadovoljen . . . Dr. Sch. E. v B. Sem jako zadovoljen s čajem za zajutrk, ker je moja teža se znižala. Gospa M. v D. Na moje največje veselje sem izgubila 40 funtov teže. 816

Zasluzek

2—4 K na dan in stalno z lahko priljubljeno štrikarijo v lastni hiši z masino za hitro štrikanje „Patenthebel“, nedoseženo mnogostranska, praktična in trajna, (jeklene ključavnice). Poduk lahek in zastoj. Garantirano povsod trajno odjemanje dela. Prospekt zastoj. Podjetje za pospeševanje domače štrikarije Karl Wolf, VII., Mariabühelstrasse 82. 815

25.000 ur 1 ura kron 2.50. 946

Pariška najnovejša facija, 36 urna, gre natanko. la pozlačena ni razločljiva od 18 krt. zlata, s 3 letno garancijo za samo K 250, 2 uri K 480, 6 ur K 1130. I. Pariška pozlačena verzilna najnovejša facija 60 vin., 2 verzilce K 125. Brez rizike, kar ne dopade, denar nazaj, se dobi po povzetju od A. Kapelusz, Krakova (Avstr.) Dietelsgasse 57—531.

Kupim vsako množino
vinogradniških polzev suhih jedilnih gob orehov 956
ter vsakega žitja po najboljših cenah. Josef Perko, Leitersberg p. Pissnitzhofen.

Pozor!

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 8—. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prod. torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih štirčevljev, usnje, ruj, ali črno galoš. Kapen-bezac, močno obkovan usnjata vlača, velelegg, najnov. fasija, velike pot po št. Vsi 4 pari kostajo le K 8—. — Pošlje po povzetju K. Wiener, eksport čevljev, Krakov št. 206. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Ceno Posteljno Perje in davne
kila sivih, žilanih K 2—, boljnih 240, napol belih prima 80 K, belih K 4—, prima kot davni mehkih K 6—, veleprima K 7—, 8— in 960. Davne sive K 6—, 7—, bele prima K 10—, prsi flamm K 12—, od 5 kil naprej franko.
Gotove napolnjene postelje
iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (nankinga), 1 tuhent, ca 180 cm dolga, 120 cm široka, skupaj z 2 blazinama za glavo, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjeno z novim, sivim, flammastim in trajnim perjem za postelj K 16—, napol davne K 20—, danusko perje K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne blazine za glavo K 3—, 350, 4—. Tuhne 200:140 cm velike K 13—, 15—, 18—, 20—. Blazine za glavo 90:70 cm velike K 450, 5—, 550. Spodnje tuhne iz najboljšega gradla 180:116 cm velike K 13— in 15— pošlje od 10 K naprej franko po povzetju ali napreplačilo 659
Max Berger, Deschenitz a 115 (Böhmerwald).
Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustrirani cenik vsega posteljnega blaga zastoj.

Na obroke!
4 K mesečno. Dobava povsod. Božična naročila se pravočasno prosi. Kdor hoče poceni prvotredno srebrno remontoaruro in pravo 14 karatno zlato pancerverzičko kupiti, naj piše takoj natančni naslov na
R. Lechner, hiša z zlatim blagom, Lundenburg št. 198.
Moravsko. 526

SINGER
„66“
šivalni stroj 20. stoletja.
Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi naše agente.
Singer Co, akc. dr. za šivalne stroje
Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vse od drugih prodajalnih šivalnih strojev pod imenom „Singer“ ponujal stroji so izdelani po imenu naših starejših sistemov, ki sestajajo v tajnosti, delazmožnosti in konstrukciji daleč za našimi novejšimi sistemi.

Na pr. vprašanja vsakokrat zaželjeno pojasnilo!
Vzorci vezanja, šivanja in stopanja zastoj in franko — Reparaturo vsake vrste se napravi hitro in obratunajo najceneje.

Ali potrebujete orožje?
Dobri revolverji od K 5—. Avtomatične repet. pištole kal. 635 mm od K 36—. Fini fibert-tešingi od K 835. **Cene puške za lov in šajbe v najvišji kakovosti.** Werndl, infant. puške skoraj nove K 750. Take odrezane v obliki karabinerja za kroglo 100/200 korakov K 12—, za šrot (kal. 28) po K 1350. Pišite takoj po cenik 1 (brezplačno) na strogo realno **fabriko orodja A. ANTONITSCH** v Borovljah 41 (Koroško). 884

400 hektolitrov 961
vipavskega in goriškega vina
imam za prodati. Izborna letošnja vipavska vina so imela letos od 16 do 20 stopinj cukermato. Izvrstna vina in moš, znan po celi Avstriji, prodajam na debelo po zmerni ceni po dogovoru. Imam tudi več tisoč cepilnih trt in korenjakov različnih vrst (Silvanec zeleni, laški Riznik itd.). Cena po dogovoru. Se priporočam za oboje. **Josip Cotic, prodaja vina in cepilnih trt Vrhpolje, p. Vipava, Kranjsko.**

Motorji
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1½ vinarja za uro in konjsko moč. Bencin-, petrolin- in bencol-motorji ležeče in stojčje konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 6 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 76
J. Warchalowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

Tomaževa moka „zvezdina znamka“
na travnikih, pašah, deteljisti in krmilnih poljih ze skozi desetletja priznana ceno fosforjevo kisljo gnojilo.
Tomaževa moka „zvezdina znamka“ zviša zetev in izboljša kakovost.
Tomaževa moka „zvezdina znamka“ v jeseni ali pozimi na grapavo brazdo potrošena, je tudi za pomladanske setve izrednega vpliva.
Tomaževa moka „zvezdina znamka“ se le v plombriranih vrečah, na katerih je označena vsebina in ki nosijo varstveno znamko, oddaja in se dobi v vseh z našimi plakati označenih prodajalnah.
Fabrike Tomaževih fosfatov
z z. o. z. BERLIN W.
Svari se pred manjvrednim blagom!

Priporočljiva domača sredstva.
Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepcanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi 80 vin. — Čaj proti gihtu 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi 160. — Ilevrtni strup za podgane, miši, ščurke 8 K 1—. **Razpošiljatev L. Harbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.**

Najboljša pemska razprodaja!
Ceno perje za postelje!
1 K. sivih žilanih K 2 K; boljnih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjših aneženo-belih, žilanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flamma (Daunen) siviga 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.
Gotove postelje
iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flammastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Češko, (Böhmen). Cenik gratis in franko.

Karl Kasper
trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika
PTUJ
priporoča svojo bogato zalogo
špecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomaževa moka, kajnit itd., nadalje raffia-bast in bakreni vitriol itd. po najnižjih cenah.

Denar
prihranite pri solidni razpošiljalni hiši R. Miklauc, Ljubljana št. 104, ako vzorce štofov za gospode in dame
zahtevate.
Nobenih troškov, solidno blago. **Nobene kupne obveznosti.** 983

Posebno priporočamo
veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru
zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, nagrobne vence in trakove, z eno besedo vse.**

vojih. Sledeća tabela daje natančni pregled o živinoreji v evropski Turčiji i. s. v. letu 1910:

Vijalet	Konji, mule, osli	Goveda	Ovce in koze
Adrianopol	107.624	382.074	2.736.520
Soloniki	150.680	419.513	2.743.613
Monastir	108.451	302.269	1.748.607
Kosovo	116.869	405.328	1.663.797
Janina	54.271	91.314	1.418.217
Stambul	2.767	2.670	14.894
Tšataldša	4.682	25.481	107.663

Skupaj 545.294 1.628.659 10.433.441

V vijaletu Saloniki se v zadnjem času tudi mnogo kamenite soli prideluje. Produkcija zrastle je od 4 milijonev leta 1908 na več kot 9½ milijonev. Najvažnejše železnice evropske Turčije so: orientalska železnica, ki meri 951 kilometrov, nadalje železnica Soloniki-Monastir, ki meri 218 km, ter končno železnica Konstantinopol-Saloniki, ki meri 512 km.

(„Grazer Tagblatt“)

Zadnje vesti o vojni.

(Zadnji telegrami.)

Srbija odneha?

Belgrad, 21. nov. Srbska vlada je sklenila, da bode odslej avstrijske in druge konzule popolnoma rešpektirala in jim vse pravice pustila. Za Prizrend pusti avstrijskemu konzulu prosto roko. — Tudi glede samostojnosti Albanije pričinja srbsko časopisje pametneje pisati. Odločni nastop Avstrije je Srbe prestrašil. Avstrija pač noče in ne more od svojih zahtev odnehati, vsled tega se mora Srbija naši želji pokoriti.

Bitka pri Monastiru.

Belgrad, 21. nov. Bitka pri Monastiru je trajala 4 dni in je bila ena najbolj krvavih v celi tej vojni. Baje je bilo 20.000 Turkov ubitih in ranjenih; istotako so srbske izgube velikanske. Kraljev brat je bil težko ranjen.

Nič premirja!

Konstantinopol, 21. nov. Turčija je odklonila pogoje Bulgarov in zaveznikov glede premirja. Vsled tega se vojska na celi črti nadaljuje.

Albanija neodvisna.

Dunaj, 21. nov. V soboto proklamirali bodejo albanški poglavari v Durazzu neodvisnost Albanije.

Dunaj, 21. nov. Prestolonaslednik Franc Ferdinand se je danes v Berlin k nemškemu cesarju odpeljal. Včeraj je bil nemški zunanji minister na Dunaju.

Zadnja vest.

Položaj se je zaradi pristana ob Adriji zopet poojstril. Srbija še ne odneha. Nevarnost vojne je zopet večja.

Posledice prehlajenja

se lažje prestane, ako se nekaj časa Scottovo emulzijo jemlje in s tem trupu nove moči dovaža. Vpliv Scottove emulzije je tako priznan in preiskušani, da jo mnogi odrasli in otroci, v časih vremena za prehlajenje ali pred nastopom mrzljivega vremena redno jemljejo, da preprečijo s tem prehlajenje. Krepkost trupa se s tem izdatno poveča, kar je zlasti za slabotnejše osebe zaželjen vpliv, katere imajo drugače pri vsakem menjanju vremena s težavami prehlajenja opraviti.

Iz najčistejših in najvplivnejših snovi sestavljena in vsled posebnega Scottovega ravnanja dobra ter okusno napravljena je Scottova emulzija zanesljivo, primerno sredstvo, utrditi hitro in stalno zdravje.

Gena originalne steklenice 2 K 50 h. Se kupi v vseh apotekah. Proti vpošiljavi 60 h v znamkah na Scott & Bowne, z. z. o. z. Dunaj VII, in s sklicivanjem na ta časopis se vrši enkratna pošiljatev poizkusa po apoteki. 28

Kder išče ceni nakupni vir za rabne predmete in priloznostna darila vseh vrst, naj zahteva potom dopisnice od priznane izborne tvrdke c. in kralj. dvorni liferant, Hanns Konrad, razpošiljalna hiša v Mostu (Brux) št. 1597 (Češko) bogato ilustrirani glavni katalog s 4000 podobami, katerega pošlje omenjena firma na zahtevo vsakomur zastonj in franco.

Vaše zdravje dobite! Vaša slabost, bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kile postanejo krepke, Vaše spanje zdravo, kmalu pride zopet Vaše splošno dobrostanje, ako rabite pravi Fellerjev fluid z zn. „Elsalfluid.“ Vbogatite našemu navetu! Poskusite naročiti tega fluida za 5 K franko. — Dober tek! Zdrav želodec imamo in nobenih težot in bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen.“ Povemo Vam iz izkušnje, poskusite tudi te, one uređijo odvajanje, pospešujejo prebavo, odpravijo krč in izboljšajo kri. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovatelj in lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elsalplatz 241 (Hrvaška).

Knjiga zdravlja in zdravljenja je ravnokar izšla. V njej nas podučuje izkušeni, prvotrazadni zdravnik, kako se aho svojo polno moč in zdravje ohrani, kako se najde hitro in temeljito zdravljenje, ako kvarijo življenje slabost živcev, histerija, splošna ali prehitra slabost, nervozne želodčne in črevesne bolezni, težave prebavljenja, pomanjkanje spanja, glavobol, nervozne težave pri srcu, bolečine v hrbtu, ischias, krči, revma, g. h. otrpjenje in neštete druge irdovratne bolezni. To 64 strani obsegačo ilustrirano knjigo dobi vsakdo zastonj in franco od zdravniškega zavoda Elektro-Vitalizer (Budapest, VI., Andrassy-ut. 27, mezzanin 176). Ako hočete zdravi postati, zahtevajte takoj to svetovnoznano knjigo. To je krasno posteljno perje, zakliče vsaka gospodinja radostno, ako pride kaka pošiljatev najbolje renominirane razpošiljevalne hiše posteljnega perja S. Benesch Deschenitz (Böhmerwald). Ako izbornega blaga to tvrdke še ne poznate, zahtevajte takoj vzorce in cenike, ki se Vam jih brezplačno dopošlje. Gotovo bode istotako presenečeni!

Loterijske številke.

Gradec, dne 9. novembra: 21, 47, 27, 62, 45.
Trst, dne 16. novembra: 25, 44, 73, 40, 31.

Sprejme se 1018

pridni postiljon,

ako mogoče izluženi artile-rist ali kavalerist,

konjski hlapec in hlapec k volom

pri trgovcu Frane Schosterske, št. Vid pri Ptuj.

Marljiv in pridni 1019

pekovski učenec

se takoj sprejme. Parna pekarna Hans Novak, Pragersko.

Studence 1015

vsake vrsti iz betona in tudi iz kamnja, kakor tudi vsaka popravila napravi najbolje, najhitreje in najceneje Anton Löwehnig, izkušeni studenčni mojster v Slov. Bistrici. (Karta zadostuje).

Posestvo 1017

pri veliki stezi, za vsakega obrtnika primerno, je za prodati na Gornji Hajdini blizu Ptuja, ki obstoji iz 5 joh grunta, gošče, osecjano je vse. Hram v dobrem stanu. Stale in kolarnica, tudi sadno drevje. Kupci naj se oglašijo pri Johan Carl, krmnar na Hajdini št. 51.

Mala gostilna 1014

vendar prav dobro dočja, sredi velike in lepe vasi, z lepim zemljiščem, sadonosnikom, brajdami itd. (kjer se lahko po dve kravi in svinj na zahtevo redi, se takoj zaradi bolezni za samo 10.000 kron proda. Natančneje pove Franz Petelin, Zgornja Poljskava pri Pragerskem.

Gostilna s trgovino

mešanega blaga in zalogo pive, lepim malim posestvom, na zelo lepem prometnem prostoru ob glavni cesti na delzi se takoj z vsem skupaj kak stoji in leži z vso premičnino, vozmi, sodi, živino itd. zaradi družinskih razmer izproste roke za samo 20 tisoč kron, pod lahkim plačilnimi pogoji prodaj. Natančneje pove Franz Petelin, Zgornja Poljskava pri Pragerskem. 1018

1 ali 2 pekovska

učenca 1021

se takoj sprejme v pekariji

Primmol, Mureck,

SVETOVNO ZNANA 1012

je ekstra-plošča amerik. 18 kar. zlato double 36 urna ank. remont.

žepna ura, mnogo prem. marka „Sirena.“ Le ta ura ima veleprima švic. kolesje in je ni razločiti od zlate ure za 100 K. Za natančnost garantiram 5 let. 1 k. 4 K 35, 2 k. 9 K 50

Nadalje ofer. Gloria-srebrno žepno uro za 3 K 70. Vsaki uri se doda zastonj eleg. pozlačeno verižico. Brez rizike. Izmjenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošlje po povzetju S. Kohane, eksp. ur. Križova, Sebastian, št. 46.

Samostojni pridni

šifer

oženjen, se s 10. decembrom 1912 za vinarstvo posestvo pri Mariboru sprejme. Poudbe je vpslati na Karl Scherbaum & Söhne, Maribor.

Št. 194/12

19

1090

Prostovoljna sodnijska razprodaja posesti.

Od c. kr. okrajne sodnije Velikovec (Völkmarkt) se bode vsled naprošbe dedičev dne 27. junija 1912 umrlega posestnika Albina Polenat p. d. Hutter v Kaunzu javno razprodalo:

1). Hutter-posestvo v Kaunzu št. 23 e. št. 30 k. o. Kaunz, ki obstoji iz podzidane, drugače cimrane parterne stanovalne hiše, iz gospodarskih posolij z živniskimi hlevi — 21 ha 67 a 69 m² kmetijskega zemljišča kakor njive, travniki, paše, vrti in gozdi; to se izkliča za svoto 9.400 K.

2). Vse v zapuščino spadajoče premičnine (1 konj, zaloge krme in žitja, gospodarsko orodje), ki se jih izkliča po cenilni vrednosti.

Razprodaja se vrši dne 30. novembra 1912 dopoldne ob 9. uri na lici mesta pri p. d. Hutterju v Kaunzu.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo. Premičnine je v gotovini plačati in takoj proč spraviti.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih rubežne pravice brez ozira na prodajalno ceno obdržane.

Pogoje o dobah in kraju plačila itd. se lahko pri tej sodnji, soba št. 3 vpogledajo.

C. kr. okrajna sodnja v Velikovec, odd. I.

dne 16. novembra 1912.

(Podpis)

Čisto zastoj ne

pač pa

1011

za malo denarja po povzetju oferiram

25 m raznih ostankov (restov) za srajce, cejhe in pralne obleke

K 9-90.

40 m raznih ostankov za srajce, cejhe in barhentove obeke

K 17.25.

Poleg tega 3 skupine;

I. Za moške:

na 1 obleko iz sukna

1 trikot-srajco

1 zefir-srajco

6 žepnih robcev

za K 15.—

II. Za ženske:

na 1 voljn. zimsko obleko

1 voljnjeni šal ali robec

1 namizni prt

1 zimska srajca

6 žepnih robcev

za K 15.—

III.

10 m flanela za srajce

10 m šifona za srajce

10 m barhenta za obleke

10 m pravobarvnega kretona

6 prtov (Handtuch) in 6 žepnih robcev

za K 25.—

Za trajnost se jamči. Kar ne dopade, se izmenja.

Razpošiljalna hiša

M. PLATOVSKY, Pisek, Češko.

Pazite na firmo!

Ustanovljeno l. 1881.

Razglas.

Šparkasa v Brežicah na Savi je sklenila, da zviša obrestno mero za posojila z in brez hipotek od 1. januarja 1913 na

6%

obrestno mero za menice pa od 1. novembra 1912 na

7½%

Šparkasa Brežice na Savi

meseca novembra 1912.

1016

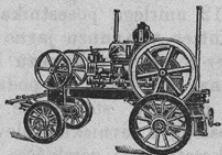
Langen & Wolf

Dunaj X, Laxenburgerstr. 53

inženirska pisarna: Gradec, Annenstrasse šte. 10.

Originalni „OTTO“-motorji

za bencin, benzo, perolin, „sauggas“ in surovo olje

Bencin-lokomobili

s streho ali brez nje.

Mašine za obdelovanje lesa.

Kompletno pohštvo za žage in mizarske delavnice.

Ledenice in hladilne uredbe.

Obisk inženirja, proračun stroškov, prospekt 526 A.

B. Z. zastoj.

878

786

K 3.— ura z verižico
priveskom in futralom

stane moja prava ameriška anker-remontar-ura, najfinjša zaniklana, 36 urno dobro regulirano anker-kolesje, skupaj z lepo niklasto verižico, priveskom in futralom, dokler traja zaloga, vse skupaj le

K 3.— en kos.

3 leta pisane garancije. — Pošlje po povzetju.

3 leta pisane garancije. Pošljatev po povzetju.

Max Böhnell,

DUNAJ, IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik s 5000 podobami zastoj in franko.

Radium

svetilna budilnica

20 cm visoka, cifernica in kazalci prirejeni z radium vsebujočo substancio, svetli v temi, tako da se čas lahko natančno čita.

Cena enega kosa . . . K 4.—

Z dvojnimi zvoneci . . . K 5.—

S štirimi zvoneci . . . K 6.—

Radium-godbeni budilnica . . . K 8.—

Ako hočete svojega moža,

brata, sina, svojo ženo, sestro ali hčerko ali svoje najbližje sorodnike od grozovitih navade in pogina pred pijančevanjem rešiti, potem Vas prosimo, da se na nas obrnete; mi Vam bomo tu na lahki in ceni način pomagali, na katerega smo že tisoče ljudi od bede, revščine in pogina rešili. Seznaniti Vas bomo z našo metodo, ki se jo lahko rabi, brez da bi pijaci udana oseba to kaj opazila. V največjih slučajih sploh ne more razumeti, da spirita ne more več prenesti, on misli, da je temu preobliki vitez vzrok; in vsak dan dobivamo mnogo zahvalnih pisem od mož in žen vseh razredov, bogatih in revnih, katerim se je s krasnim uspehom pomagalo. Korrespondenca se vrši pod največjo diskretnostjo in za neskladnost metode garantom; blagovolite čitati, kaj gošpod Unrein Franc v Resicabanya piše:

Veleštovani gospod, Kopenhagen, Dansko!
Prosimo bodite tako dobri in pošljite mi dve škatli po poštmenem povzetju z 20 K. — Imam dva prijatelja, ki sta se hudo pijaci udala in rad bi ju odvedli.

Jaz sam sem vpliv „Kina“ poskusil, ker sem tudi hudo pil in si nisem mogel več pomagati. Odkar sem vžil Kina-praške, sem ves drugi človek, sem zdrav in imam vse drugo življenje s svojo družino. Hvala Vam za uspeh Kina, pošljite mi takoj. Rekomandiral bodem še mnogo ljudem, da je Kina jako uspešno sredstvo proti pijančevanju.

S poštovanjem

Unrein Franc.

Naš prepart prodajamo po nižji ceni 10 K, pošljemo ga proti napreplačilu ali povzetju, ako se piše na naš naslov, v Kopenhagen.

Kino Institutet, Kopenhagen K. 7. Dansko.

Pisma se frankira s 25 vinarji, dopisnice pa z 10 vinarji.

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskušene svetovne marke

460

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) s velepasterizirano smetano in ima vsled tega najvišjo redilno vrednost ter je v resnici zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naradni produkt.

„UNIKUM“ je za 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavoju razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušnja gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

Najcenejši in najpopolnejši

stroj za posnemanje mleka je

Mayfarth's „DIABOLO“

Prvorazredni izdelek

Ednostavno ravnanje

Zajamčeno delo na uro 120 l.

Cena samo K 135.—

Stroji za pripravo krme

slamorenice, reporenice, šrot-milni, parilniki za krmo, pumpe za gnojnice preše za mrvo ter vse druge kmetijske stroje izdelujejo in oddajajo 700 krat odlikovani fabrikanti

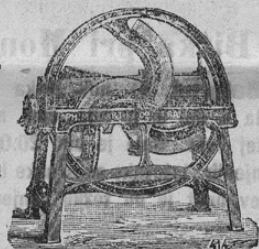
Ph. Mayfarth & Co. Dunaj II.

Frankfurt a. M.

Berlin.

Paris.

Katalog št. 637 a zastoj in franko.

581

Vsled dežja izmočeno in izprano krmo morate

letos z dodatkom Barthel'ovega krmilnega apna in soli izboljšati, ker bi drugače

driske, motenja prebave in boleznosti kosti

zanesljivo nastopile.

915

Kmetovalci zahtevajte vedno izrečno

Bartel'jevo krmilno apno,

kajti le to se je skozi 19 let najbolj obneslo. Izdatek majhen.

Vpliv krasen. Popis zastoj.

Michael Barthel & Co., Dunaj X,

Siccardsburggasse 44.

Se dobijo v trgovinah, kjer visijo naši plakati.

== Po zelo znižanih cenah! ==

Ivan Berna

v Celju, Herrengasse šte. 6

Iljiljaja Grazergasse šte. 15, in telefon šte. 87/VIII., telefon Herrengasse šte. 94/VI

prporoča svojo bogato zalogo obnavl za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tuje izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specializirano prave goriske in levške čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Znanja naročila proti povzetju.

617

Priznано dobro in ceno

se dobi

185

rezano blago, perilo in obleke

pri Adolffu Wesiak, Maribor, Freihausgasse-Hauptstraße

(od novega Hauptplatzu proti „Narodnem domu“) v novo zgrajeni „Warenhalle.“

Novo!

Šlager 1912.

D. R. G. M. št. 526081

Novo!

Novoletna šaljiva karta

v doslej nikdar vidni vrsti. Vsaka karta „šlager“, ni za prekositi, humoristično in senzacijsko. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev je dobro sortirana in vsaka karta v kuverti. Same imamo edino razpečevanje. Zastopnike se za vse kraje išče.

10 orig. vzorc. pr. vpoš. 0.75 K

25 kosov 1.— K

50 " 1.75 " "

100 " 3.— " "

Povzetje 40 vinarjev več. Pisane znamke vseh dežel vzamem v plačilo.

Habighorst & Co.

Bochum i. W.

Postschliessfach 149.

970

Zelo dobro idoča

gostilna

s trgovino mešanega blaga, veliko lepo nadstropno hišo tik velike farne cerkve, šole in državne ceste, 10 minut od kolodvoru, eno uro od Maribora v zelo priljubljenem in lepem kraju, se takoj zaradi preselitve in nezmožnosti slovenskega jezika za samo 31.000 kron pod lahkimi plačilnimi pogoji proda. Vse natančneje pri Franz Peteline Zgornja Polskava pri Pragerskem. Vsakemu interesentu se na zahtevo brezplačno razglednico hiše vpošlje. 949

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K

in tudi finejše sorte v

velikem izboru se do-

biva v veliki trgovini

Johann Koss

CELJE

na kolodvorakem prostoru.

(Zahtevajte cenik).

